

Jednička

... NEJSTARŠÍ, A PŘECE MLADÁ

ROZHOVOR: Na kantorovi je strašně vidět, jestli ho učení baví a naplňuje

TÉMA: Smyslem studentského hodnocení je zlepšovat výuku a její organizaci

14

Jednička

Časopis 1. lékařské fakulty Univerzity Karlovy

Ročník: 10 Číslo: 4/2022

Adresa vydavatele: Kateřinská 1660/32, 121 08 Praha 2

IČ vydavatele: 00216208

Redakční rada: Martin Vokurka, Martin Vejražka

Redakci řídí: Lukáš Malý

Redakce: Veronika Ležatková, Olga Bražinová, Kristýna Pirklová,
Eliška Hachová

Grafická úprava: Kristýna Heřmanová

Tisk: Triangl, a.s.

Vyšlo dne: 17. 10. 2022

Uzávěrka dne: 30. 9. 2022

Náklad: 2000 kusů

MK ČR E 23317 ISSN 2336-4181

Neprodejné, vychází pětkrát ročně.

Své dotazy či náměty můžete posílat na e-mail: jednicka@lf1.cuni.cz

Jednička aktuálně 2

Jednička ve vědě 4

Klinika na Jedničku 7

Klinika pro zaměstnance 9

**TÉMA: Smyslem studentského hodnocení
je zlepšovat výuku a její organizaci 10**

Hyde Park 12

Senátoviny 13

**VŠICHNI CHCEME BÝT JEDNIČKA: Na kantorovi je strašně
vidět, jestli ho učení baví a naplňuje 14**

Výuka 18

Harmonogram akademického roku 2022/2023 19

Ze studentského života 20

Jednička a zahraničí 24

Jednička ve sportu 26

Historie 28

Jednička blahopřeje 29

Významná ocenění 29

Mimo medicínu 29

Jednička v médiích 30

Jednička v sítích 30

Informační zdroje 31

Knižní novinky 31

Jednička objektivem 32

Studenti 1. LF UK se mohou obracet na mediátorku

Od nového akademického roku byla na fakultě ustanovena funkce mediátorky, jejímž úkolem je vytvářet bezpečné, respektující, spravedlivé a příjemné studijní prostředí a dbát na dodržování etiky a rozvoj korektního prostředí ve výuce ve vztahu k studentkám a studentům. Novou roli zastává dr. Simona Arientová z Kliniky infekčních nemocí 1. LF UK a ÚVN, členka širšího kolegia děkana, etické rady fakulty a akademického senátu za studentskou část. „Nebojte se mi ozvat, nebojte se sdílet své zážitky (negativní i pozitivní) související s vaším studiem na fakultě. Jedině tak bude možné něco změnit,“ zdůrazňuje dr. Arientová. Kontaktovat ji mohou studentky a studenti na e-mailové adrese mediatorka@lfi.cuni.cz. V budoucnu také v konzultačních hodinách, které ještě budou upřesněny.

mal

„Vzniká síť excelentních pracovišť, která mohou efektivně spolupracovat a dosahovat lepších výsledků,“ říká ředitel NÚVR Aleksi Šedo. Foto: Martin Pinkas

pracovat a dosahovat lepších výsledků. Podobně u nás v klinické onkologii funguje celorepubliková síť komplexních onkologických center, která jsou mezi sebou provázána určitými pravidly a vzájemně komunikují,“ přibližuje ředitel NÚVR, proděkan 1. LF UK a přednosta Ústavu biochemie a experimentální onkologie 1. LF UK prof. Aleksi Šedo a dodává: „Můžeme si pod tím představit třeba hledání nových genů nebo drah zapojených do vzniku a rozvoje nádorů. Identifikaci nových molekulárních cílů, diagnostických, prognostických i prediktivních biomarkerů. Vývoj nových léků a diagnostických postupů, jejich transfer a klinické testování či ověřování využitelnosti v praxi.“

red

Projekt CarDia úspěšně zahájen

Se zapojením 1. LF UK vznikl projekt Národní institut pro výzkum metabolických a kardiovaskulárních onemocnění, který je historicky největší tuzemský projekt tohoto typu. Spojuje vědce, kteří se problematice dlouhodobě věnují. Posláním institutu je boj proti civilizačním chorobám, které mají v součtu na svědomí násobně víc životů než nádorová onemocnění. Týmy odborníků z IKEM, Fyziologického ústavu a Ústavu organické chemie a biochemie AV ČR, Masarykovy Univerzity v Brně a Univerzity Karlovy včetně 1. LF UK budou společně pracovat na hlubším poznání příčin vzájemně propojených chorob, na vývoji nových léků i větším zapojení moderních technologií v léčbě. Vědci z několika ústavů 1. LF UK a VFN se účastní šesti ze sedmi programů.

„V oblasti výzkumu metabolických a kardiovaskulárních onemocnění Česká republika stále nemá dostatek vědců a výstupů preklinického i klinického biomedicínského výzkumu, na který by navazoval vývoj nových léků a léčebných postupů. Patříme ke členským státům, které pandemie covidu-19 postihla nejvíce, a kde je tudíž největší potřeba zvýšit odolnost populace. Kromě vědeckých výsledků ale 1. LF UK prostřednictvím nového národního centra naplní jeden z dalších požadavků a evropských doporučení – důraz na vědeckou výchovu. Máme skvělé učitele a silnou základnu studentů, kteří často již v pregraduálním

Foto: Olga Bražňová

Bez výzkumu není pokrok v medicíně

Výzkum umožňující lepší diagnostiku a léčbu nádorových onemocnění, podpora mladých vědců i zvýšení povědomí o významu medicínského výzkumu patří mezi cíle nově založeného Národního ústavu pro výzkum rakoviny (NÚVR). NÚVR propojuje 71 excelentních výzkumných týmů z 11 pracovišť v Praze, Olomouci a Brně. Ústav je financován z prostředků Evropské unie – Next Generation EU, a to částkou 1,4 miliardy korun v rámci programu Exceles Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy ČR.

Výsledkem práce výzkumníků budou kromě odborných publikací také patenty, certifikované metody nebo expertní doporučení. Všechny tyto výsledky by měly umožnit významné inovace v oblasti diagnostiky a léčby nádorových onemocnění. Přibližně třetina rozpočtu projektu je určena na investiční rozvojové aktivity, což zahrnuje mimo jiné i budování čistých prostor pro výrobu léčivých přípravků pro genovou terapii.

„Vzniká síť excelentních pracovišť, která mohou efektivně spolu-

„Chceme mladým týmům umožnit nalezení partnerů pro další vývoj jejich projektů a jejich uvedení do praxe,“ vysvětluje jeden z organizátorů konference LIFMAT Martin Matoulek. Foto: Olga Bražínová

studiu k vědě směřují. Tyto iniciativy tak budeme díky prostředkům na vědu moci ještě více prohlubovat,“ vyzdvihuje děkan 1. LF UK prof. Martin Vokurka.

red

Radka Lohynská převzala funkci přednostky Onkologické kliniky 1. LF UK a FTN od Tomáše Büchlera za účasti děkana 1. LF UK Martina Vokurky. Foto: Lenka Khasová

Noví přednostové se ujali své funkce

Na začátku nového akademického roku se hned několik klinik a ústavů 1. LF UK dočkalo nového vedení. Přednostou Gynekologicko-porodnické kliniky 1. LF UK a VFN se stal prof. David Cibula. Onkologickou kliniku 1. LF UK a Fakultní Thomayerovy nemocnice nově vede doc. Radka Lohynská. Funkci přednosty Ústavu nukleární medicíny převzal dr. David Zogala. Prof. Robert Jech nastoupil na pozici přednosty Neurologické kliniky 1. LF UK a VFN a doc. Jaromír Matějka se ujal vedení Ústavu humanitních studií v lékařství.

mal

Digitalizace jako odpověď na zdravotní problémy

V září proběhl již druhý ročník, tentokrát dvoudenní konference LIFMAT, jehož hlavními organizátory jsou doc. Martin Matoulek a prof. Martin Prázný z III. interní kliniky – kliniky endokrinologie a metabolismu 1. LF UK a VFN. Konference představila moderní medicínské technologie nejen odborníkům, ale i široké veřejnosti.

„Pandemie covidu-19 přinesla mnoho zdravotních problémů a spolu s nedostatkem zdravotníků představuje problém pro udržení adekvátní péče. Problém, na který by mohla digitalizace některých činností přinést úspěšnou odpověď,“ soudí organizátoři konference a veletrhu moderních technologií v medicíně LIFMAT.

Jedním z cílů konference bylo pomoci mladým, nadějným jednotlivcům či týmům s představením jejich projektů. „Chceme jim umožnit nalezení partnerů pro další vývoj projektů a jejich uvedení do praxe. I proto byl součástí akce speed dating „Na minutku s vědci“, doplňuje doc. Matoulek.

red

Spin-off Univerzity Karlovy mění podobu moderní výuky

Karlova univerzita spouští prostřednictvím dceřiné společnosti inovativní publikační systém FutureBooks, který reaguje na potřeby digitálního věku a cílí na každého, kdo je součástí univerzitního prostředí. Umožní vše od tvorby výukových materiálů a publikací až po jejich internetový prodej. Prostřednictvím platformy FutureBooks je možné tvořit, editovat, ale i prodávat tzv. interaktivní výuková média. Ta umožní všem uživatelům z akademického světa jednodušší a zároveň maximální účast na výukovém procesu. Cílí totiž jak na studenty, kteří díky FutureBooks získají možnost spravovat si výukové materiály, tak na samotné vyučující a akademické instituce, kterým tato platforma umožní široké spektrum úkonů od kolaborativního tvoření publikací až po jejich distribuci skrze vlastní e-shop.

red

Kombinace 5-azacytidinu a G-CSF v léčbě akutní leukémie funguje a je bezpečná

Foto: 1. LF UK

Dosavadní celosvětová léčba pacientů s myelodysplastickým syndromem (MDS) v přechodu do akutní myeloidní leukémie (AML) je postavena na podávání 5-azacytidinu, který vynalezli v 70. letech minulého století v Československé akademii věd. Azacytidin je inhibítor jaderných enzymů tzv. DNA metyláz, které jsou v leukemických buňkách geneticky i funkčně narušeny, a tudíž jejich ovlivnění vede k odstranění leukemických buněk. „Naše MDS/AML skupina na základě předchozích výzkumů, z nichž řadu publikovaly renomované časopisy, přišla s konceptem tzv.

diferenční terapie pro MDS. Navrhli jsme zkombinovat azacytidin s další látkou nazvanou G-CSF, podporující vznik a vývoj bílých krvinek v kostní dřeni. Nejen že se nám podařilo prokázat léčebné účinky nové kombinace a především její bezpečné působení na pacienty, ale také prodloužit jejich přežití v řádu měsíců,“ říká vedoucí výzkumu z 1. LF UK a Biocevu prof. Tomáš Stopka a dodává: „Zároveň jsme zjistili, že kombinace látek navodí signifikantně více léčebných odpovědí, což je přelomové a zásadní pro další výzkum i klinické testování na pacientech.“

Klinická studie publikovaná v Blood Cancer Journal z Nature Publishing Group probíhala pět let a zúčastnilo se jí 76 pacientů z České republiky. V tuto chvíli probíhají intenzivní jednání o nové, celoevropské studii, ve které bude předmětem výzkumu vedle 5-azacytidinu a G-CSF další lék venetoclax.

G-CSF plus azacitidine versus azacitidine alone for patients with high-risk myelodysplastic syndrome: academic, open label, randomized trial

Stopka T, Minařík L, Dusílková NB, Jonášová A, et al.

Blood Cancer Journal (IF 11.037)

2022 July

DOI: 10.1038/s41408-022-00698-2
PMID: 35798720

GAUK ocenila „mimořádně dobrý“ projekt Mateje Ľuptáka

Na začátku léta vyhlásila Grantová agentura Univerzity Karlovy (GAUK) výsledky a hodnocení závěrečných zpráv ukončených projektů, které byly založeny od roku 2019 do roku 2021. Jako mimořádně dobrý zhodnotila grantová rada projekt Účinky psychofarmak na vybrané mitochondriální funkce, jehož řešitelem byl Matej Ľupták z Farmakologického ústavu 1. LF UK a VFN a vedoucí doc. Jana Rečková Hroudová z Psychiatrické kliniky 1. LF UK. Mezi výstupy patří i čtyři články v mezinárodních odborných časopisech včetně studie Effect of Novel Antipsychotics on Energy Metabolism – In Vitro Study in Pig Brain Mitochondria publikované v Molecular Neurobiology, časopise z prvního kvartilu. Výzkum, kterému se projekt věnoval, je důležitý pro pochopení molekulárního mechanismu nežádoucích, respektive vedlejších účinků psychofarmak a pro vývoj nových léků z této skupiny. GAUK je interní grantovou agenturou UK, která podporuje vysokoškolský výzkum svých studentů. Zahájení soutěže se každoročně vyhlašuje nejpozději začátkem akademického roku opatřením rektora. Přihlášky nových projektů se podávají prostřednictvím aplikace GAUK, zhruba od října do listopadu.

O medicíně nejen s médii. Moderuje Daniel Stach.

**Neurodegenerativní choroby:
věda, léčba a epidemiologie**

9. listopadu 2022 v 10.00
Velká zasedací místnost děkanátu 1. LF UK
Na Bojišti 3, Praha 2

Vědecká skupina prof. Evy Kubala Havrdové

Roztroušená skleróza (RS) je autoimunitní onemocnění centrálního nervového systému mladých lidí, které bez léčby invalidizuje 60 % pacientů během 11–15 let. Možnosti imunomodulační biologické léčby změnily prognózu velké části pacientů zvláště po jejím zavedení hned v době stanovení diagnózy. Tým prof. Havrdové z Centra vysoce specializované péče pro RS a NMOSD

(„neuromyelitis optica spectrum disorders“)

Neurologické kliniky 1. LF UK a VFN zaváděl všechny typy těchto léků do praxe jako první v republice a zároveň sledoval, zda lze stanovit prognostické markery odpovědi na léčbu.

K vyhodnocování efektu léčby byl ve spolupráci s týmem Radiodiagnostické kliniky 1. LF UK a VFN zaveden již koncem 90. let kvantitativní program sledování magnetické rezonance mozku. Analýzám korelací demografických markerů, magnetické rezonance a léčby se věnuje tým prof. Manuely Vaněčkové (Radiodiagnostická klinika) a doc. Tomáš Uher (Centrum vysoce specializované péče RS a NMOSD), úloze míšních ložisek a atrofie míchy dr. Michaela Andělová.

Novým biomarkerem u RS se jeví lehké řetězce neurofilament (NfL), která jsou strukturální součástí nervových vláken a která lze vyšetřovat v mozkomíšním moku, v posledních letech pomocí technologie single molecule array (SIMOA) i v periferní krvi. Původně jsme touto technologií vyšetřovali v Basileji ve spolupráci s prof. Jensem Kuhlem, nově byl zakoupen přístroj SIMOA do Ústavu lékařské biochemie a laboratorní diagnostiky prof. Tomáše Zimy. Probíhá validace metodiky a snaha o její uvedení do běžné klinické praxe ve spolupráci s prof. Martou Kalousovou z ústavu a dalšími kolegy. Hodnoty NfL nám zřejmě umožní včas detekovat pacienty s horší prognózou a nedostatečnou odpovědí na léčbu.

Celostátní registr ReMuS

Oční obtíže jsou u pacientů s RS velmi běžné a vyžadují širokou diferenciální diagnózu. Neurooftalmologií a hodnocením očního postižení u RS, neuromyelitis optica a zánětu očního nervu pomocí optické koherenční tomografie se zabývá dr. Jana Lízrová Preiningerová. Centrum bylo prvním pracovištěm v ČR, které tuto metodu v neurologii v roce 2010 zavedlo. Sledování vývoje RS vyžaduje dlouhodobá kvalitní data. V roce 2013 jsme s pomocí Nadačního fondu Impuls založili celostátní

registr ReMuS, v němž jsou dnes sledováni všichni pacienti na biologické léčbě a jehož data umožňují efektivní vyjednávání se zástupci plátců, ministerstva zdravotnictví i SÚKL. Odborným garantem registru je doc. Dana Horáková, která je i spojkou pro spolupráci s mezinárodními registry a databázemi (MSBase, Big MS Data).

Obětavá péče a nové metody

Nedílnou součástí péče o pacienty s RS je rehabilitace. Skupina kolem dr. Kláry Novotné z Kliniky rehabilitačního lékařství 1. LF UK a VFN poskytuje obětavou péči pacientům a spolu se studenty fyzioterapie zkoušejí a publikují nové metody.

Diagnostika i průběh RS by měly být provázeny psychoterapeutickou podporou. Důležité je i sledování kognitivních funkcí, které mohou být příčinou ztráty přesnosti i při zachovalé hybnosti. K tomu má centrum psychology a psychoterapeuty – Renátu Malinovou, dr. Jiřího Motýla, dr. Lucii Friedovou, dr. Olgu Klempířovou.

Oční obtíže jsou u pacientů s RS velmi běžné a vyžadují širokou diferenciální diagnózu.
Foto: archiv Centra vysoce specializované péče pro RS a NMOSD

Již před lety jsme ve spolupráci s prof. Pavlem Martáskem založili DNA banku pacientů s RS. Vzorky jsou nyní zpracovávány v mezinárodním projektu řízeném z Melbourne se snahou najít genetický podpis nepříznivé a naopak benigní prognózy RS (dr. Pavlína Kleinová).

V době pandemie jsme sbírali pomocí registru ReMuS data o průběhu a komplikacích očkování a publikovali jsme jednu z největších sestav pacientů s RS na světě (doc. Dana Horáková, dr. Dominika Šťastná).

V současnosti ve spolupráci s Masarykovým ústavem AVČR (prof. Helena Hogenová Tláskalová, dr. Zuzana Zákostelská) zkoumáme vliv imunomodulační léčby na složení mikrobiomu u pacientů s RS (prof. Eva Kubala Havrdová, dr. Veronika Tichá, dr. Pavlína Kleinová, dr. Ivana Kovářová, Ing. Miluše Pavelcová).

„Neuromyelitis optica spectrum disorders“

Kromě pacientů s RS jsou v centru sledování i pacienti s „neuromyelitis optica spectrum disorders“, onemocněním způsobeným převážně protilátkami proti akvaporinu 4. Výzkumem tohoto onemocnění se spolu s Ústavem imunologie a mikrobiologie 1. LF UK a VFN (dr. Helena Posová) zabývá především dr. Petra Nytrová, která spolu s imunology zavedla i vyšetřování spektra protilátek proti antigenům centrálního nervového systému, což nám pomáhá v diferenciální diagnostice. Tato spolupráce se dále rozšířila díky výzkumnému grantu a spolupráci s doc. Jiřím Hrdým (rovněž z Ústavu imunologie a laboratorní diagnostiky) o sledování postvakcinační imunity u našich pacientů na imunosupresivní či imunomodulační léčbě.

Centrum má širokou spolupráci se zahraničními institucemi a podílí se od roku 2002 na řadě klinických studií s novými imunomodulačními léky. V rámci 1. LF UK a VFN je spolupráce nastavena s většinou pracovišť.

Tým specializovaných RS sester a koordinátorek klinických studií vede Bc. Lenka Pyciaková.

Lehké řetězce neurofilament lze v posledních letech vyšetřovat pomocí technologie single molecule array (SIMOA) i v periferní krvi.
Foto: archiv Centra vysoce specializované péče pro RS a NMOSD

Jednička |||| ON AIR

Všechny díly podcastu 1. LF UK si můžete pustit na Spotify.

Superkonziliární chirurgické pracoviště disponuje 140 lůžky

I. chirurgická klinika – klinika břišní, hrudní a úrazové chirurgie I. LF UK a VFN je v současné době největším českým chirurgickým pracovištěm s největším počtem výkonů a největším počtem ambulantních ošetření. S výjimkou kardiochirurgie, neurochirurgie, transplantologie a složitějších urologických a cévních výkonů vykonává chirurgii ve zbylém rozsahu.

Klinika je považována za superkonziliární české pracoviště (denně zde probíhá 5–10 konzilií a porad) a bezprostředně spolupracuje či je výukově navázána na řadu pražských a mimopražských zařízení. Z pracovišť, se kterými je klinika v úzké vazbě, uvedme především chirurgické kliniky v Heidelbergu, v Mainzu, v Řezně, v Zurichu, Basileji, Lübecku a Washingtonu, Tel Avivu. Klinika spolupracuje také s řadou pracovišť v Itálii a Španělsku.

Díky tradici i mezinárodní spolupráci na klinice vznikla a vzniká celá řada učebnic pro pregraduální, ale především postgraduální vzdělávání. Knihy zaujímají dominantní podíl v české chirurgické literatuře a opakovaně získávají prestižní ceny. Na klinice byla ve spolupráci s předními zahraničními pracovišti reanimována vysoce prestižní Albertova sbírka.

Multidisciplinární a mezinárodní spolupráce

Hlavními léčebnými směry v léčebně-preventivní činnosti je onkologická chirurgie a traumatologie. Onkologická chirurgie

zahrnuje screening, diagnostiku, léčbu a dispenzarizaci celého spektra nádorů trávicího traktu, plic a mediastina, dutiny břišní, retroperitonea, pánve a karcinomu prsu. Péče o onkologické pacienty probíhá v rámci multidisciplinární spolupráce s kooperujícími pracovišti ve VFN. Klinika je objemově největším centrem pro chirurgii jater, slinivky břišní, střeva a melanomu. Spolu s Ortopedickou klinikou I. LF UK a FN Bulovka a Onkologickou klinikou I. LF UK a VFN vytvořila klinika velké sarkomové centrum; ve spolupráci s II. chirurgickou klinikou – klinikou kardiovaskulární chirurgie I. LF UK a VFN pak vytvořila Centrum onkovaskulární chirurgie. Významná je spolupráce v léčbě pokročilých nádorů v oblasti pánve s Urologickou klinikou I. LF UK a VFN a Gynekologicko-porodnickou klinikou I. LF UK a VFN. Traumatologie tu zahrnuje specializované výkony i celý pohybový aparát.

Unikátní je zapojení do mezinárodních aktivit, ke kterým patří Medevac a účast na zdravotnických misích spolu s výchovou zahraničních lékařů na klinice a vývojem nových operačních technologií.

Samozřejmě, že krom těchto hlavních směrů řeší klinika denně kvantum akutních stavů, ale i dalších, benigních diagnóz včetně ortopedických.

Technické vybavení kliniky odpovídá aktuálním požadavkům moderní medicíny včetně 3D techniky. Robotická chirurgie je na pořadu dne.

Mimo vlastního pracoviště s kapacitou téměř 140 lůžek, rozsáhlého oddělení JIP, osmi operačních sálů a komplexu zrekonstruovaných ambulancí působí klinika konziliárně pro celou VFN a na výše uvedených pracovištích i operuje. Místem dalšího působení je oddělení na Fakultní poliklinice se specializovanými poradnami, které zahrnují celou chirurgickou problematiku (koloproktologie, mammární poradna, poradna hojení ran, poradna obezitologie, endokrinologie, ortopedie, poradna plastické chirurgie, poradna hrudní a plicní). Jsou zde prováděny i menší chirurgické výkony.

Výuka

Klinika zajišťuje pregraduální studium chirurgie pro 3., 4. a 6. ročník. Ročně vzděláváme celkem cca 1 400 studentů, včetně jejich zkoušení. Pregraduální výuka probíhá nejen na půdě kliniky, ale i v Centru simulační medicíny či dalších dohodnutých pracovištích. Zajišťujeme pobyty v rámci programu Erasmus.

Postgraduální studium zajišťujeme především výukou kmene a před specializační atestací v oboru chirurgie a traumatologie, zajišťujeme též zkoušky. Klinika pořádá postgraduální magisterské studium v oboru experimentální chirurgie – sídlí zde i vedení tohoto studia. Podílíme se na vedení programu Cooperation. Klinika je organizátorem kongresu Pražské chirurgické

dny, dále spoluorganizátorem akcí německé lékařské společnosti nebo tradičních akcí ČLS JEP. Garantujeme akreditované kurzy stomických sester, hojení ran a jako jedno z mála pracovišť i moderní osteosyntézy.

Především na léčebné péči a tvorbě monografií se podílejí hostující profesori H. Lang, M. W. Büchler, prof. H. J. Schlitt, prim. P. Klobušický a prof. M. Fried, prof. K. Peleg, prof. Z. Klézl, prof. M. Braun.

Klinika v číslech

- 58 lékařů
- 63 sester a dalších nelékařských zdravotníků
- 132 lůžek celkem
- 18 lůžek JIP
- 8 + 2 operačních sálů
- 1700 konzilií za rok
- 200 konziliárních operací na jiných pracovištích za rok
- 10 000 výkonů za rok
- 90 000 ambulantních pacientů za rok
- 12 700 ošetření při lékařských pohotovostních službách
- 4,5 dne – průměrná doba hospitalizace

red, foto: archiv Zdenka Kršky

Nově i formou podcastu

Křeslo pro Fausta 2.0

Zveme vás na další díl diskuzního pořadu Křeslo pro Fausta ve čtvrtek 20. října 2022 v 16.30 do Faustáku – Akademického klubu 1. LF UK (Faustův dům, Karlovo nám. 40, Praha 2).

Hostem bude předsedkyně Akademie věd ČR prof. Eva Zažímalová.

Operace katarakty není záležitostí pouze soukromých očních center

Pro zákroky základní oftalmologické operativy nemusí zaměstnanci 1. LF UK (a VFN) a jejich rodinní příslušníci daleko. Oční klinika 1. LF UK a VFN, pracoviště nejvyššího typu, provádí vedle velmi náročných zákroků také běžnou operativu oka, jako například šedého zákalu neboli katarakty. Pro zaměstnance jakožto „domácí“ pacienty je zde za optimálních cenových podmínek připraven vysoce erudovaný tým odborníků a nadstandardní péče.

„Operace katarakty není záležitostí pouze soukromých očních center. Naše klinika nabízí plné portfolio přístrojové techniky a čoček, které k léčbě šedého zákalu patří. Opakovaně se setkáváme s pacienty, kteří v soukromých zařízeních vydali za tuto operaci tak vysoké částky, že to snad ani není aritmeticky možné. Pacienti si i u nás mohou připlatit za nadstandardní čočky, ale i základní čočky, které plně hraří pojišťovna, jsou dnes velmi kvalitní. Pacienti mají také právo vědět, že laser, který soukromá pracoviště často nabízí jako nezbytnou součást (a nechávají si za ni významně zaplatit), není podmínkou správně provedené operace. Laser může za operátora provést některé kroky, ale já osobně se domnívám, že tuto operaci lze perfektně provést i bez jeho použití,“ říká přednostka kliniky prof. Jarmila Heissigerová a zve zaměstnance, aby operaci katarakty absolvovali na jejím pracovišti.

Každému oku na míru

Jak dále vysvětluje, čoček, které pomáhají zlepšit vidění, je celá plejáda. Ty nadstandardní například ctí zakřivení oka, mají různé typy filtrů s různým rozsahem blokování modrého světla. Připlácí se za filtry i za úpravu čočky. Při astigmatismu se tzv. torické čočky objednávají individuálně dle síly dioptrie a náročnosti přípravy. Vzrušující novinkou jsou refrakční operace čočky, které po operaci katarakty umožňují jinak zdravým očím vidět na více vzdáleností pomocí soustředných kružnic. Používají se bifokální nebo trifokální čočky a nastaví se na blízkou, střední i dalekou vzdálenost vidění. Dalším hitem jsou čočky s prodlouženou hloubkou ostroty (EDOF), které umožňují kontinuální vidění do dálky i na střední vzdálenost bez přesně stanovených vzdáleností. Ty jsou vhodné i pro pacienty se záněty či výpadky zorného pole, protože u čoček nehrozí posun či ztráta soustředných kružnic vidění.

Jak na operaci

Prof. Heissigerová zdůrazňuje, že při tak širokém spektru možností úpravy zraku je nutné, aby si před aplikací čoček pacient

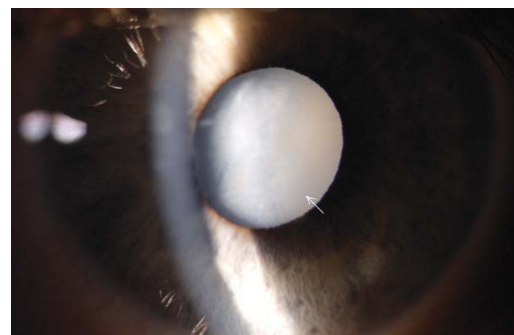
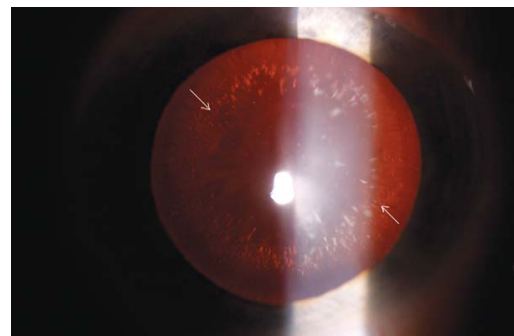
uvědomil, jaký je jeho životní styl, jaké má koníčky, a výběr tomu přizpůsobil.

Nejprve pacienti přicházejí na předoperační vyšetření, kde se dioptrické vlastnosti oka důkladně proměří. Na klinice pro tyto účely funguje nejlepší přístroj na měření dioptrií čočky. Poté se kontroluje oční pozadí a pro použití nadstandardní čočky se přeměřuje také profil rohovky. „Samotný zákrok se provádí v lokální anestezii, která se aplikuje pomocí kapek, nepodává se ani žádná injekce kolem oka. Jednodušší operace trvají pět nebo deset minut, klasicky 15, maximálně 30. Délka a náročnost operace záleží na míře postižení oka kataraktou,“ doplňuje oftalmoložka.

Po operaci pacienti odchází sami domů, i když je vhodné mít s sebou doprovod, protože operované oko je zalepené, což trochu zhoršuje orientaci. Lékaři obvykle navrhnou alespoň měsíc v klidovém režimu, tedy bez velké námahy či pobytu v prašném prostředí. Stejně tak by měli pacienti měsíc vyčkat s měřením a výrobou nových brýlí, dokud si oko na čočku nezvykne.

klu

Zaměstnanci 1. LF UK se mohou ke vstupnímu vyšetření před operací katarakty objednat prostřednictvím sekretariátu kliniky na číslech 224 962 329 a 224 963 030.

Délka a náročnost operace katarakty neboli šedého zákalu záleží na míře postižení oka,“ vysvětluje prof. Heissigerová. Na obrázku nahoře vidíme částečné zakalení čočky v retroiluminaci. Na obrázku dole je čočka zcela zakalená. Foto: archiv Oční kliniky 1. LF UK a VFN

Smyslem studentského hodnocení je zlepšovat výuku a její organizaci

V minulém čísle Jedničky jste se mohli dozvědět, kteří učitelé a učitelky byli za rok 2020/21 studenty nejlépe hodnoceni. S jedním z oceněných učitelů doktorem Květoslavem Červeným si také můžete přečíst inspirativní rozhovor v tomto čísle. Smyslem studentské evaluace však není jen ocenit ty nejlepší. Pro vyučující i vedení fakulty a jednotlivých klinik a ústavů představuje důležitou zpětnou vazbu, díky které lze výuku a její organizaci studia upravovat a dále zlepšovat. V uplynulých dvou letech výuku, a tedy i její hodnocení částečně ovlivnila epidemická opatření, přechod na distanční výuku a další okolnosti pandemie covidu-19. Pro směrodatnost evaluace výuky v dalších letech je rozhodující co nejvyšší účast studentů. Některé kroky k tomu, aby se počty hodnotících studentů zvýšily, se již uskutečnily, na dalších se pracuje. Pomoc by v tomto ohledu mělo především nové technické rozhraní.

Studentské hodnocení výuky probíhá na 1. LF UK systematicky a každoročně již více než 15 let. Data se sbírají elektronicky pomocí studijního informačního systému a sběr dat trvá vždy celý akademický rok. Po jeho skončení pak výsledky zpracovává komise pro hodnocení výuky, která je předává kolegiu děkana a akademickému senátu. Hodnocení své výuky také dostávají všechna pracoviště. Širší akademické obci jsou výsledky dostupné v SIS, zkrácené informace se zveřejňují na webu fakulty i sociálních sítích.

Jak upozorňuje dr. Martin Vejražka z Ústavu lékařské biochemie a laboratorní diagnostiky, kromě tohoto centrálně probíhajícího šetření některá pracoviště používají i své vlastní dotazníky. „Na rozdíl od celofakultního hodnocení, které umožňuje meziroční srovnávání výsledků, jsou tyto průzkumy operativnější a umožňují rychleji reagovat na případné aktuální problémy. Ankety, které hodnotí různé aspekty výuky, organizují i sami studenti. Fakulta a její hodnotící komise se snaží výsledky všech těchto aktivit spojovat, aby poskytovaly co nejpřesnější obraz a dá-

valy tak co nejlepší podklad pro zlepšování výuky,“ přibližuje dr. Vejražka, který má evaluaci výuky na 1. LF UK na starosti. V budoucnu by mělo být možné průběžně reagovat i na centrálně sbírané hodnocení.

V meziročních srovnáních lze jednoznačně zpozorovat postupné zlepšování jak číselných, tak slovních hodnocení.

Kladné hodnocení preklinické výuky

Čísla ukazují, že celkové hodnocení výuky na 1. LF UK je dobré. V meziročních srovnáních lze navíc jednoznačně zpozorovat postupné zlepšování jak číselných, tak slovních hodnocení. Na čtyřstupňové škále tvořily za rok 2020/21 více než polovinu hodnocení ve všech oblastech jedničky. Počty čtyřek byly prakticky u všech otázek hluboko pod 10 %. Jedinou výjimkou byla otázka, zda byl počet pacientů během výuky dostatečný. V tomto případě však evaluaci nepochybně poznamenaly restriktce a omezení prezenčních forem výuky v době pandemie covidu-19. Zlepšující hodnocení zaznamenali například v Ústavu nukleární medicíny. „Přestože se ankety v našem případě zúčastnil relativně nízký počet studentů, hodnocení bylo lepší než v minulých letech. Ve dvou souhrnných kritériích (celková úroveň a organizace výuky a atmosféra na pracovišti) jsme se dokonce historicky poprvé ocitli 25 % nad fakultním průměrem. Je příjemné, že studenty k hodnocení motivovala pozitivní zkušenost a ne problémy,“ vyzdvihuje dr. Jan Novák z Ústavu imunologie a mikrobiologie.

Převážně kladně bývá výuka hodnocena zejména v preklinických ročnících, v ročnících klinických má hodnocení rozkolísanější. Opakovaně se objevují stesky, že je klinická výuka na některých pracovištích příliš teoreticky zaměřená. Jako každý rok byly výsledky evaluace zaslány všem pracovištím a přednostové měli možnost se k nim vyjádřit. Z reakcí je zřejmé, že se pracoviště podněty studentů zabývají a snaží se upravovat a zkvalitňovat výuku. „Studentské hodnocení výuky představuje pro fakultu důležitou zpětnou vazbu. Má velký význam jak pro hodnocení a nastavení systémových otázek, tak i jednotlivé učitele na všech pracovištích. Zároveň informace o počtu ohlasů či v některých případech jejich protichůdnost umožňuje do jisté míry i oddělit faktické od subjektivního,“ soudí dr. Lucie Stollinová Šromová z Ústavu biochemie a experimentální onkologie.

Na limity evaluace, pokud je vzorek příliš malý, poukazuje přednosta Anatomického ústavu doc. Ondřej Naňka: „Výsledky hodnocení jsou poučným čtením, které ukazuje, jak jeden učitel může být nazírán absolutně odlišně různými studenty – v jednom

komentáři je veleben a v druhém zatracován, což v součtu s tím, jak málo studentů vlastně hodnotí, situaci značně zkresluje.“

Podle Lucie Stollinové Šromové, která patří mezi nejlépe hodnocené učitele, představuje studentské hodnocení výuky významnou zpětnou vazbu. Foto: Veronika Vachule Nehasilová

Čím více studentů výuku ohodnotí, tím lépe

Největším problémem studentského hodnocení výuky tak zůstávají malé počty hodnotících, a to zejména v klinických ročnících. Komise pro hodnocení výuky se intenzivně zabývá otázkou, jak zvýšit atraktivitu a návratnost ankety.

Slabé místo představuje samotný sběr hodnocení pomocí SIS, který je sice dobře zavedený, ale v současnosti už neodpovídá nárokům na uživatelskou přívětivost. S cílem evaluaci studentům usnadnit se od akademického roku 2021/2022 snížil počet anketních otázek z více než dvaceti na čtyři. V horizontu dvou let se připravuje přenesení sběru hodnocení ze SIS do mobilní aplikace UKnow. Současně se změnou technického řešení přijde i změna postupů a možností. Hodnocení by mělo poskytovat okamžitou zpětnou vazbu vyučujícím a pracovišti, aby na ně mohli průběžně reagovat a výuku zlepšovat. V současnosti hodnocení obdrží až po skončení celého akademického roku. Hodnotit bude možné nejen předmět jako celek, ale i jednotlivé výukové jednotky (například konkrétní přednášku, seminář, část stáže).

mal, vej

Od akademického roku 2021/2022 jsou v dotazníku jen čtyři otázky:

1. Hodnocení učitele (číselně, možno připojit komentář)
2. Hodnocení teoretické výuky předmětu (číselně, možno připojit komentář)
3. Hodnocení praktické výuky předmětu (číselně, možno připojit komentář)
4. Další komentáře k předmětu (volný text)

Co vám přináší učení?

Názory?
Zkušenosti?
Fakta či domněnky?
Zajímá nás vše!

Jan Hříbal, Ústav dějin lékařství a cizích jazyků 1. LF UK

Být vysokoškolským pedagogem je spíše životní styl než pouhé zaměstnání, které by bylo možné vykonávat v režimu „od devíti do pěti“. Svou práci mám rád a vidím v ní smysl, ale učení mi přináší také jistotu, že se ve své práci nikdy nebudu nudit. Učení je činnost, která disponuje specifickým druhem vnitřní dynamiky – jako pedagog jste koncovým příjemcem proudu podnětů, z nichž mnohé lze vnímat vysloveně pozitivně, jiné negativně, nejužitečnější jsou však takové, které vedou k zamyšlení a třeba i ke konstruktivní redefinici vlastních přístupů. Domnívám se, že práce učitele je v jistém smyslu velmi efektivní „škola života“.

Antonín Šípek, Ústav biologie a lékařské genetiky 1. LF UK a VFN

Obecně si rád o genetice povídám při různých příležitostech s různými lidmi, takže je to v prvním kole vlastně taková radostnější součást toho komplexního povolání, kde se spojuje výuka, věda a klinická medicína. Zároveň je to ale i skvělá zpětná vazba, neboť pro nás je hrozně důležité vědět, co očekávají od genetiky ne-genetici a co si o ní pamatují. Setkávám se se studenty v 1., 2., 4. a dokonce i v 6. ročníku a je velmi užitečné sledovat, jak se ten pohled v čase mění, a přizpůsobovat se tomu nejen ve výuce, ale pak i v klinické praxi.

Ondřej Kodet, Dermatovenerologická klinika 1. LF UK a VFN, Anatomický ústav 1. LF UK

Učení je pro mě radost z toho, že mohu dál předávat své zkušenosti, nadšení pro medicínu a empatii vůči pacientům. Vždy studentům říkám své motto, že pacient je pro nás na prvním místě a my mu musíme pomoci, jak jen nejlépe dovedeme.

Michaela Nováková, Ústav imunologie a mikrobiologie 1. LF UK a VFN

Radost. Těší mě, pokud studenty imunologie baví, když přemýšlejí, ptají se a jsou aktivní. Sama učení vnímám jako příležitost se dále rozvíjet a pracovat na sobě. Nejen po stránce odborné a pedagogické, ale i technické. Potřeba distanční výuky zde v určité míře zůstane a je důležité udržet krok se studenty, kteří se do doby digitálních technologií už narodili. Vidím v učení příležitost motivovat druhé, vzbudit jejich zájem.

Jiří Beneš, Radiodiagnostická klinika 1. LF UK a VFN

Přemýšlím, proč se mi na tuto otázku tak špatně odpovídá (smazal jsem asi tři texty, co jsem napsal). Asi proto, že jsem nikdy nebral učení jako něco, co by mi mělo něco přinášet. Pokud jsem schopen v něčem dosahovat stavu „flow“, tak je to učení, proto mi prostě odpověď na tuto otázku přijde tak zřejmá, že bych se na to asi sám sebe nikdy nezeptal. Takže co mi to přináší? Když opomeneme takové ty zjevné sebestředné radosti (jako že se rád poslouchám), tak je to hlavně pocit, že mohu svou činností formovat a kultivovat myšlení budoucích lékařů (což je podle mě mnohem důležitější než pouhé předávání informací). Když se pedagog dokáže správně napojit na studenty (a oni na něho), je každá přednáška velmi příjemnou událostí zpestřující všední pracovní náplň.

Jakub Žytek, Ústav dějin lékařství a cizích jazyků 1. LF UK

Možnost odkrývat budoucím lékařům svět dvou starých jazyků, se kterými se v různých proměnách budou setkávat po celou svou profesní kariéru, a dokonce i v běžném životě. Sledovat jejich pokroky a mít radost, když uspějí. Dovádět je k pochopení a poznání.

Jan Novák, Ústav imunologie a mikrobiologie 1. LF UK a VFN

Rád vidím, když si studenti něco z přednášek nebo praktik odnesou, když se o předmět zajímají, aktivně se zapojují a ptají se. To samozřejmě není možné čekat od všech, každý má své oblíbené předměty. Vždycky se také snažím uvést předmět, v mém případě mikrobiologii, do celkového kontextu a ukázat, proč je pro jejich budoucnost důležitý. Mám pak radost, když vidím hodnocení typu „sice nás tam držel dlouho, ale něco jsme se naučili“.

**Karel Černý, přednosta Ústavu dějin lékařství a cizích jazyků
1. LF UK**

Já mám pocit, že si při tom člověk odpočine (pokud tedy zrovna nejsou školy zavřené kvůli koronaviru a nemluvíme do mrtvého oka kamery). A pak studenti přinášejí občas zajímavou a potřebnou reflexi, protože se ptají na věci, které by člověka nenapadly.

Lenka Fialová, Ústav lékařské biochemie a laboratorní diagnostiky 1. LF UK a VFN

Učení mi přináší radost z každoročních nových obohacujících setkání se studenty, kteří si vybrali pomáhající profesi. Vždy mě potěší, když student úspěšně složí náročnou zkoušku z lékařské chemie a biochemie, a studentům, kteří neuspějí, držím palce při dalším termínu. Učení je skvělou příležitostí, jak si neustále doplňovat poznatky z dynamicky se rozvíjejícího oboru.

Kateřina Melounová, 4. ročník VL, lektorka ve Fyziologickém ústavu 1. LF UK

Myslím si, že je potřeba rozvíjet se komplexně, pasivní přijímání informací je do jisté míry nutné, ale daleko více mi dává, když nabitě informace předávám, čímž se je znovu učím a konsoliduji si je. Zároveň je pak snazší si tyto znalosti vybavit a použít v jiných předmětech. Velmi zajímavé jsou také některé dotazy studentů při výuce, které mě nutí zamýšlet se nad tématy z jiných úhlů pohledu. V neposlední řadě je při výuce možné poznat mnoho zajímavých lidí a někdy i přátel.

Romana Mihalová, Ústav biologie a lékařské genetiky 1. LF UK a VFN

Každodenní výzvy s nejistým výsledkem. Někdy je to frustrující pocit, když sebevětší pedagogické úsilí nevede k úspěchu. Ale jindy je to naopak báječný pocit zadostiučinění, když vidím záblesk pochopení v očích studentů. Učení vnímám jako práci, která mě našťěší moc baví. A když pak slyším nebo čtu milá a vděčná slova svých studentů, vím, že ta dřina má smysl.

Anna Jahodářová, 5. ročník VL, lektorka v Anatomickém ústavu 1. LF UK

Co mi přináší učení? Toho je. Momentálně lektoruji na našem Anatomickém ústavu, ale zároveň i urgentní medicínu v simulacích, a jsem vděčná za příležitost takto na fakultě působit. S každým rokem mám pocit, že si i já sama díky učení druhých stále vylepšuji své znalosti, protože když mám o něčem mluvit, musím tomu sama rozumět (a být připravena na všetečné dotazy). Pitevně a shon během nich pak zlepšují i moje organizační schopnosti a trpělivost. Učení mě prostě baví a přináší radost. Nejraději mám spokojený, příkyvující výraz studentů „ahá, tak takhle to je,“ kteří zrovna pochopili něco, co jim vysvětluji. Hned je potom den hezčí, když člověk vidí, že to, co dělá, má nějaký smysl.

...a co si myslíte vy?

Akademický senát 1. LF UK čekají volby. Volební komise stanovila termín na 23. a 24. listopadu letošního roku. Kandidovat může každý člen akademické obce z řad akademických pracovníků a studentů.

Zájemci o kandidaturu musí předložit:

1. Písemnou žádost o registraci kandidáta do voleb Akademického senátu 1. LF UK. (Písemná žádost musí obsahovat jméno, příjmení, pracoviště, u studentů studijní program a studijní ročník, vlastnoruční podpis zájemce o registraci.)
2. Petiční arch vyjadřující podporu kandidátovi podepsaný minimálně 30 členy akademické obce. (Petice musí obsahovat jméno, příjmení, pracoviště, u studentů studijní program a studijní ročník, vlastnoruční podpis zájemce o kandidaturu a podporujících členů akademické obce.)

K žádosti o registraci kandidáta může být přiložena volební prezentace ve formě jednoho listu formátu A4. Prezentace bude

po zveřejnění kandidátky vystavena na úřední desce fakulty. Volební prezentaci určenou pro zveřejnění na internetových stránkách fakulty může každý kandidát zaslat elektronicky jako přílohu e-mailu ve formátu dokumentu Word s příponou doc, rtf nebo ve formátu pdf o velikosti maximálně 500 kB na e-mail: marie.augustinova@lfi.cuni.cz. Zájemce je oprávněn uvést jako součást prezentace odkaz i na jiné elektronické materiály.

Uzávěrka pro odevzdání žádostí o kandidaturu, petičního archu a papírové volební prezentace je stanovena na 24. října 2022 ve 12.00.

Písemné materiály musí být doručeny do podatelny děkanátu 1. LF UK, na adrese: Kateřinská 32, Praha 2, ve stanoveném termínu poštou nebo mohou být odevzdány osobně v zalepené obálce zřetelně označené nápisem **Volba AS 1. LF UK 2022**.

Na kantorovi je strašně vidět, jestli ho učení baví a naplňuje

Patří mezi nejoblíbenější a nejlépe hodnocené učitele na 1. lékařské fakultě. Sám promoval v roce 2020, a je tedy také více méně čerstvým absolventem. Květoslav Červený, který nyní působí na Klinice ORL a chirurgie hlavy a krku 1. LF UK a FN Motol a v Anatomickém ústavu 1. LF UK, má tedy studentskou perspektivu v živé paměti. Být schopen vcítit se do pozice studentek a studentů a jednat s nimi jako se sobě rovnými považuje za důležité. Zeptali jsme se ho mimo jiné na to, jaké typy přednášek studenti oceňují, co jemu samému učení přináší a čím ho zaujala jemná chirurgie hlavy a krku.

Kdy a jak jste začal působit v Anatomickém ústavu

1. LF UK?

Začínal jsem jako demonstrátor na pitevnách na „anatomáku“ už v průběhu druhého a třetího ročníku. Ve čtvrtém ročníku se mi podařilo absolvovat pohovor na lektora, a tak jsem začal vyučovat anatomii společně s asistentem. Považuji za velikou výhodu, že se studenti mohou takto zapojovat do výuky anatomie na pitevnách či přímo při praktikách. Po dokončení svého studia se mi povedlo získat i místo asistenta, díky čemuž jsem pak mohl spoustu věcí ve výuce přizpůsobit svým představám.

Nyní absolvujete specializační vzdělávání na Klinice ORL a chirurgie hlavy a krku 1. LF UK a FN Motol a nadále učíte v Anatomickém ústavu. Co vás k tomu motivuje?

Motolská klinika má velmi dobré vztahy s Anatomickým ústavem a určitou tradicí je i to, že doktoři v rámci postgraduálního vzdělávání zároveň vyučují v ústavu anatomii. Chtěl jsem zůstat v kontaktu s výukou a se studenty. Učení mě zkrátka vždy strašně bavilo.

Věnujete se i vědě?

Ano, jsem nyní v prvním ročníku doktorského studia, v rámci kterého se na motolské ORL klinice zabýváme rehabilitací vestibulárního ústrojí u pacientů po operaci vestibulárního schwanomu. Ale i na Anatomickém ústavu je spousta vědeckých aktivit, do kterých je možné se zapojit či se na nich podílet.

Je pro vás učení na fakultě prospěšné i z hlediska vlastního studia?

Jistě. ORL je chirurgický obor – jedná se o oblast hlavy a krku, anatomicky velice složitou oblast s velkým množstvím důležitých struktur. Bez jejich dokonalé znalosti a pochopení vzájemných vztahů mezi nimi by pořádně nešlo se tomuto oboru věnovat. V mé práci mi tedy to, že se anatomii takto soustavně věnuji, přináší spoustu pozitiv.

Jaký je z vašeho pohledu mezi mediky a lékaři obecně zájem o učení? Je váš přístup běžný?

Zcela běžný asi není. Zájem o učení není zřejmě takový, jaký by mohl být. Jedná se o práci navíc, která zabírá určité množství času mimo nemocnici. Někdy je to možná dáno i tím, že se studenti během studia setkají s vyučujícími, kteří ne úplně šťastně dovedou látku předat nebo je zaujmout, nebo že mají jinou negativní zkušenost, která je odradí.

Jste v podstatě čerstvý absolvent. To vám zřejmě pomáhá například v tom, že víte, co studenti oceňují a co jim naopak vadí.

Jistě to má svůj vliv na způsob vedení výuky. Člověk má pořád v čerstvé paměti, jaké to bylo za studií, jak vnímal některé přednášky, jak vyučující dovedl studenty zaujmout a zda dokázal látku pořádně vysvětlit. Na základě toho se snažím výuku pojímat tak, aby mi přišla zajímavá, pochopitelná a především, abych ukázal praktický smysl vykládané látky. Spoustu témat – například anatomii centrálního nervového systému, která je velmi složitá – se snažím podat takovou formou, jakou bych ji v prvním ročníku, bez znalostí z vyšších ročníků, dokázal pochopit i já. Doufám, že tento přístup pomáhá v porozumění dané látce i mým studentům.

„Když někdo přečte svoji prezentaci z počítače
zády ke studentům, aniž by látku dostatečně
vysvětlil, to je pak konec.“
Foto: Veronika Vachule Nehasilová

Co tedy studenti oceňují obecně na učitelích, co je pro ně důležité? A co naopak studenti vnímají neblaze?

I z vlastních zkušeností vím, že je na kantorovi strašně vidět, jestli ho vyučování baví a naplňuje. Přenáší se to pak totiž do výkladu. Studenti jistě ocení, pokud vyučující dokáže studenty svým projevem zaujmout, a hlavně s nimi udržovat kontakt – pokud dokáže vyzdvihnout témata důležitá pro klinickou praxi a pojmut i nějaké nezábavné téma tak, že je jeho výklad zajímavý, vtipný. Oblíbení nejsou tzv. uspávači hadů, kteří chtějí splnit svou povinnost a co nejrychleji vše vyložit. Nejhorší je, když někdo přečte svoji prezentaci z počítače zády ke studentům, aniž by látku dostatečně vysvětlil. To je pak konec. Obecně také studenti oceňují, když má pro ně a pro studium učitel pochopení. Vyučující jistě musí mít na studenty určité požadavky, ale zároveň by si měl vzpomenout na svá studijní léta a říct si, jak by výuku vnímal on sám.

Hodně se teď mluví o průzkumu spolku Po medině, ze kterého vyšlo, že studenti pociťují nadměrný stres. Podle nich jsou na lékařských fakultách „zbytečné části stresu“. Jak stresovost studia medicíny vnímáte vy?

Povolání lékaře je spojeno se stresem. Nemusí to být jen stres na operačním sále, ale třeba i ze situace, kdy musíme akutně jednat a zvolit správný a pro danou situaci nejvhodnější postup k záchraně či úzdravě pacienta. Nicméně je pravda, že stres na fakultě je jiného druhu a občas zbytečný. To ovšem neznamená, že je neopodstatněný.

Co ho tedy vyvolává?

Jednou z věcí, která ho způsobuje, jsou historky o průběhu zkoušek, které kolují mezi studenty. Ty dovedou člověka před zkouškou velmi vystresovat. Druhou příčinu lze hledat v přístupu vyučujících ke studentům. Pokud během výuky či zkoušky jedná se studentem nadřazeně, mají poznámky, které s danou problematikou příliš nesouvisí, nebo se dokonce dotýkají osobního života studenta, pak se jedná o stres, který je nadbytečný a studenta poškozující. Myslím, že každý učitel má dostatek zkušeností a většinou pozná, zda se student v látce orientuje, nebo se ji jen naučil nazpaměť. Zkouška je určitou formou diskuze mezi examinatorem a studentem. Jedná se o dospělé lidi a budoucí kolegy, a tak by k sobě měli přistupovat. S oboustranným respektem.

Hraje obecně v tomto ohledu roli postavení lékaře nebo jeho věk?

Nemyslím si. Znáám spoustu starších pedagogů, profesorů, kteří dokážou zaujmout a jsou mezi studenty oblíbení, a naopak znám mladší kolegy, kteří se mnohdy chovají arogantně nebo nemají o učení zájem.

Přístup některých starších učitelů je možná ovlivněn tím, že v době jejich studií přicházel člověk na univerzitu s často větším rozhledem, než je tomu dnes. Nebyl orientovaný pouze jedním směrem, ale měl značné všeobecné znalosti. Někteří kantoři to občas očekávají i dnes, ale doba je teď taková, že se člověk dříve nebo později snaží nějakým způsobem profilovat. Studenti často už při nástupu na gympl vědí, jakou vysokou školu chtějí studovat. Cílí pak svou pozornost jedním směrem. Často je to předpokladem úspěšného složení přijímacích zkoušek. Rozhled se navíc často získává až s věkem a zkušenostmi.

Největším stresorem jsou podle studentů zkoušky. Námitky například směřují k nepředvídatelnosti výsledků. Změnil byste formu zkoušek, zavedl byste například testy?

Nemyslím si, že by forma testu byla šťastná. Přeci jenom ústní zkouška má velkou výhodu v tom, že se zkoušejícím diskutujeme o dané otázce. Díky tomu může student ukázat, zda látku chápe, nebo ne. Člověk je často vystresovaný, takže ne vždy dovede věci správně pojmenovat, což u testu může negativně ovlivnit výsledek. Spíš si myslím, že je důležité, aby učitelé brali studenty jako své budoucí kolegy lékaře a zkoušku vedli v tomto duchu. Ve vyšších ročnících pak jako s člověkem, který si prošel preklinickými obory a má tedy již nějaké medicínské znalosti.

Přichází podle vás v úvahu měnit obsah a objem zkoušek?

Co se týče obsahu, je pravda, že v každém předmětu by šlo někde něco ubrat či něco naopak přidat. Určitě by to někde pomohlo. V některých předmětech je kladen důraz na určitý výsek. Většinou proto, že se jedná o jedno z hlavních zaměření daného pracoviště. Takže nějaký prostor ke zlepšení tu jistě je.

ORL chirurgie vyžaduje mimořádnou zručnost. Pohybujete se ve vzdálenosti několika milimetrů a vlastně každý pohyb mimo může vést k vážné komplikaci.

A konkrétně u anatomie?

Jedná se o předmět prvního ročníku, který je základem pro další studium. Když student nebude anatomii pořádně umět, uškodí i sobě. I později při přípravě k atestaci se nejprve definuje anatomická oblast a struktury v ní obsažené a poté se pokračuje dále k patofyziologii a léčbě daného onemocnění. Snad by se mohlo lehce slevit u anatomie centrálního nervového systému. Je to velmi specifický výsek anatomie. Ale jinak si to nemyslím.

Jeden váš kolega řekl, že ubývá oborů, které lze vykonávat bez dobré znalosti anatomie – můžete vysvětlit, co tím mohl myslet?

Nejlepší bude vysvětlit to na příkladu regionální anestezie pro anesteziology. Tato tematika vyžaduje důslednou znalost anatomie. Jde o to, podat lokální anestetikum do oblasti kolem nervu v takovém místě, kde anatomické poměry dovolují jeho bezpečnou aplikaci. Tím dosáhneme znecitlivění oblasti zásobované daným nervem, bez nutnosti použití celkové anestezie. Podobně je to se znalostí anatomie i v mnoha dalších oborech. Představa, že anatomie je nehybný obor, neplatí. Především v chirurgických oborech ji lze využít k novým postupům. V medicíně je jistě již mnoho vyzkoumáno. Abychom se posouvali stále dál, musíme se mnohdy vrátit k základům – například k anatomii. Nelze tedy brát anatomii jen jako něco, čím si musíme projít.

Velkým tématem je také specializační vzdělávání. Nemáme prostor zabíhat do hloubky, ale v čem vidíte největší problém v této oblasti?

Myslím si, že potíž je v nejednotnosti požadavků ve specializačním vzdělávání a různá úroveň a přístup ke vzdělávání lékařů v závislosti na daném pracovišti. Jistě jsou pracoviště, kde vzdělávání neprobíhá tak, jak by mělo, a naopak některá pracoviště fungují úžasně a není jim, co vytknout. Takže nějaké sjednocení by jistě nebylo na škodu.

Jaké výhody přináší specializační vzdělávání na fakultním pracovišti?

Když budu mluvit za naši motolskou kliniku, tak výhodu vidím především v tom, že zde působí přední odborníci v oboru, kteří jsou neustále v kontaktu s nejnovějšími postupy. Je mezi nimi řada autorů publikací využívaných nejen při přípravě k atestaci. Nelze opomenout ani pedagogický přístup místních lékařů. Pracují zde lidé, kteří mají neskutečné zkušenosti a rádi je předávají dál mladým lékařům.

Vy jste se zaměřil na ORL. Proč?

Jelikož mě již od začátku bavila chirurgie, snažil jsem se s ní být v kontaktu co nejvíce. I proto jsem se aktivně snažil být součástí výuky v Anatomickém ústavu. Postupně, jak jsem do medicíny pronikal a získával nové a nové zkušenosti a informace o tom, jak jednotlivé obory fungují a co je jejich obsahem, začal se můj zájem zužovat. Ve čtvrtém ročníku na klinických stážích mě zaujala především ORL, i kvůli onomu důrazu na znalost anatomie. Každý medik vám potvrdí, že když poprvé uviděl oblast krku, zažíval krušné chvíle.

Když se řekne ORL, laici si představí, že lékaři tohoto zaměření sedí pouze v ambulancích a léčí onemocnění, jako je angína, rýma a podobně. S ORL se ale neodmyslitelně pojí právě chi-

Foto: Veronika Vachule Nehasilová

urgie. Musíme chirurgicky léčit spoustu onemocnění, z nichž operace nádorů krku či dutiny ústní trvají kolikrát i více než čtyři hodiny, nádory baze lební pak ještě více. Mně se obor zalíbil především anatomickou lokalitou i spektrem ambulantní práce.

Komu byste tedy obor doporučil?

Těm, kdo mají zájem o zajímavou, jemnou chirurgii. Vždycky je ale dobré strávit nějakou dobu na pracovišti a vidět, co obor obnáší. ORL vyžaduje mimořádnou zručnost, pohybujete se ve vzdálenosti několika milimetrů a vlastně každý pohyb mimo může vést k vážné komplikaci. V nejlepším případě se jedná pouze o dočasný stav, ale mnohdy se pohybujeme tak na hraně, že chyba může být fatální.

Jakým jste byl vůbec studentem?

Myslím, že jsem byl průměrným studentem. Šlo mi o to se danou látku naučit a zapamatovat si nejdůležitější věci, ale zároveň jsem chtěl mít zkoušky hotové co možná nejdříve, abych se mohl věnovat projektům a aktivitám mimo školu. Především těm v Anatomickém ústavu, ale i dalším aktivitám souvisejícím s chirurgickými obory – jako bylo chirurgické šití při IFMSA, asistování na operačních sálech a podobně.

Na závěr se vraťme ke stresu. Co byste poradil studentům, aby ho zvládali?

Sám jsem byl velký „stresář“, takže nemám příliš, co radit. Důležité je nezapomínat na volný čas, i když je studia hodně. I když času je málo, musí se umět vypnout.

mal

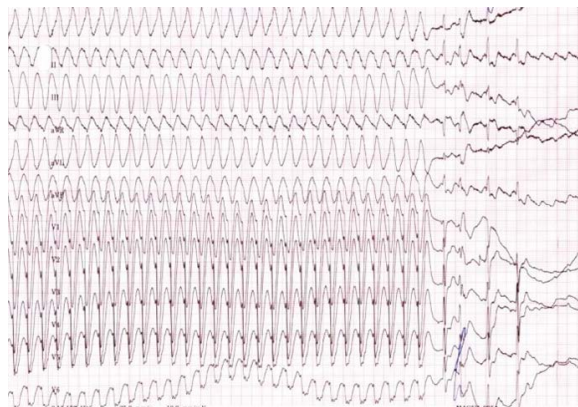
Prague ICU poskytuje bezplatné vzdělávání v kardiologii a intenzivní péči

Hlavní náplní nové online vzdělávací platformy jsou edukační videa natáčená přímo na oddělení intenzivní péče, která krok po kroku popisují, jak metodologicky správně provádět vybrané invazivní a intervenční výkony. Je připravena už více než dvacítko videomanuálů, další budou následovat.

Návštěvníci se již nyní mohou seznámit s tím, jak správně zavádět cévní vstupy pod ultrazvukem, jak provádět pleurální punkci či ultrazvuk plic nebo jak zavádět mechanické srdeční podpory. Tato sekce je doplněna také o užitečné přednášky obsahující nejaktuálnější informace o vybrané problematice akutní péče (kontinuální hemodialýza, nutrice, krevní deriváty na JIP atd.).

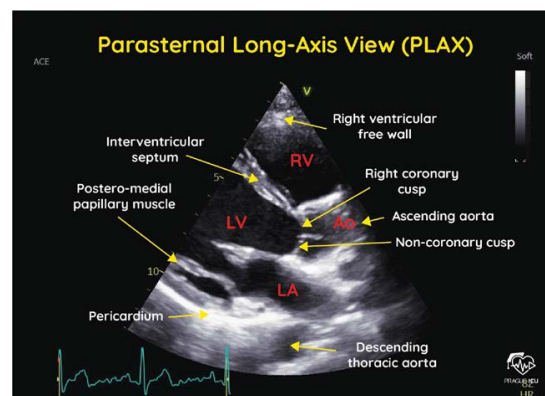

Druhou součástí Prague ICU je EKG akademie. Tato online učebnice elektrokardiografie obsahuje více než 80 klinických diagnóz rozdělených od A do Z. Každá EKG diagnóza je nejprve detailně vysvětlena (klasifikace, příčiny, klinické příznaky atd.), pak následují EKG ukázky s popisem. Součástí je nově také interaktivní EKG kvíz!

Třetí hlavní součástí je ECHO akademie, ve které mohou studenti najít stovky videí a obrázků, včetně „up-to-date“ vzdělávacích materiálů.

Na Prague ICU mohou dále čtenáři najít sekci Clinical cases a ICU School. Sekce Clinical cases je tvořena řadou klinických interaktivních případů založených na videosmyčkách ze zobrazovacích metod a invazivních vyšetření, které doprovází detailní popis diagnostiky a léčby daného onemocnění. ICU School pak obsahuje v daných podkategoriích ilustrativní a edukativní obrázky, shrnující informace o dané intenzivistické problematice. Platforma je během výuky českých i zahraničních studentů pátého ročníku 1. LF UK hojně využívána. Nejčastěji je aplikována při výuce EKG křivek či základů echokardiografie a také při základním představení invazivních výkonů prováděných na odděleních intenzivní péče.

Základnou Prague ICU je webová stránka www.pragueicu.com a sociální sítě: Facebook (www.facebook.com/PragueICU) a Twitter (www.twitter.com/PragueICU), kam je několikrát týdně přidáván užitečný vzdělávací obsah (nové studie, klinické případy atd.).

*Michal Pazderník, II. interní klinika – klinika kardiologie a angiologie 1. LF UK a VFN,
garant výuky studentů medicíny 1. LF UK
na Klinice kardiologie IKEM*

HARMONOGRAM AKADEMICKÉHO ROKU 2022/2023

Podívejte se na rozložení výuky a zkuškového období, období pro zápisy předmětů a další užitečné termíny.

Harmonogram výuky a zkuškového období

1. října 2022	zahájení akademického roku 2022/23
3. října 2022	zahájení výuky zimního semestru akademického roku 2022/2023
26. září 2022	zahájení výuky 5. ročníku programu Zubní lékařství
26. září 2022	zahájení výuky 6. ročníku programu Všeobecné lékařství
26. září 2022	zahájení výuky 2. a 3. ročníku bakalářských studijních programů v kombinované formě výuky a 2. ročníku magisterských studijních programů v kombinované formě
3. října 2022 – 22. prosince 2022	zimní semestr
23. prosince 2022 – 1. ledna 2023	vánoční prázdniny
2. ledna 2023 – 22. ledna 2023	pokračování zimního semestru
23. ledna 2023 – 19. února 2023	zkouškové období
20. února 2023 – 4. června 2023	letní semestr
5. června 2023 – 2. července 2023	zkouškové období
3. července 2023 – 31. srpna 2023	letní prázdniny (lze konat zkoušky, jsou-li vypsány termíny)
1. září 2023 – 15. září 2023	pokračování zkuškového období
30. září 2023	konec akademického roku 2022/2023

Elektronické přihlašování ke zkouškám

Zimní semestr:

průběžně od 26. září 2022 do 14. září 2023

Letní semestr:

průběžně od 3. října 2022 do 14. září 2023

Elektronické zápisy do předmětů

Zimní semestr:

- od 20. července do 19. září 2022 volitelné předměty pro studenty 1. LF UK se splněními studijními povinnostmi / přednostní zápis volitelných předmětů
- od 20. září do 2. října 2022 povinné a povinně volitelné předměty dle studijního plánu pro celý akademický rok pro studenty 1. LF UK
- od 20. září do 7. října 2022 volitelné předměty pro zimní semestr pro všechny studenty

Letní semestr:

- od 6. února do 27. února 2023 volitelné předměty pro letní semestr pro všechny studenty

Termíny imatrikulace a promoci

Imatrikulace: 26. října 2022

Promoce magisterských studijních programů:

15. listopadu 2022, 20. dubna 2023, 24. července 2023,
25. července 2023, 26. července 2023

Promoce bakalářských studijních programů:

23. listopadu 2022, 24. dubna 2023, 6. září 2023

Termíny týkající se závěrečných prací

31. říjen 2022 – termín pro přihlášení na téma vypsané v SIS

mezi 30. dnem a 10. pracovním dnem
přede dnem obhajoby – termín pro podání
příhlášky k obhajobě

Další akce

Den otevřených dveří 1. LF UK: sobota 7. ledna 2023 | Děkanský den: čtvrtek 6. dubna 2023 | Rektorský den: středa 10. května 2023

Výuka v termínu děkanského a rektorského dne neprobíhá.

Mají-li naše myšlenky zaujmout, musíme je umět sdělit

Mimo odborný program na účastníky čekal i program sportovní. Foto: WikiSkript

Soustředění v Dobronicích věnované WikiSkriptům je určeno pro všechny, kdo chtějí přispívat k tvorbě otevřených výukových materiálů, učit se nové věci a také se protáhnout při sportu. Kurz vedou zkušení lektori převážně z řad správců a administrátorů WikiSkript – čtvrtého největšího medicínského wikiprojektu na světě.

Základem letní školy jsou neformální workshopy a společná týmová práce na výukových materiálech. Účastníci se naučili postupy potřebné pro tvorbu didaktického textu, jeho zveřejnění jako otevřeného výukového materiálu i pro jeho následnou správu a aktualizaci. Spektrum činností, v nichž se účastníci zdokonalili nebo se s nimi seznámili, bylo široké.

Mezi tématy byla letos i WikiData pro začátečníky. Účastníci se dozvěděli, jak jednoduše využít strojově čitelná data k vylepšení textů pro čtenáře. Organizátoři k tomu přizvali i odborníky z Wikimedia Foundation.

Druhým tématem byly prezentační dovednosti. Mají-li naše myšlenky zaujmout, musíme je umět sdělit.

Dívat se na věci jinak

Jak už bývá na letní škole Wiki zvykem, měla obě hlavní témata spoustu přesahů do vysokoškolské pedagogiky a didaktiky, otevřených zdrojů, evidence-based medicine, práce s informacemi atd. Účastníci se tak mohli naučit dívat se na některé věci jinak. Program byl připraven pro všechny úrovně pokročilosti ve WikiSkriptech, od úplných nováčků až po nejpokročilejší. Kromě těch hlavních se soustředění věnovalo i řadě dalším tématům. Workshopy doplňovaly konzultace a individuální tréninky dovedností, které vedli zkušení správci a administrátoři WikiSkript. I tato část proběhla v přátelské a neformální atmosféře.

Takřka rodinná atmosféra

Mimo odborný program na účastníky čekal i program sportovní. Postaral se o něj Tadeáš Piskovský. Připravil směs aktivit, při kterých si účastníci nejen zaspotovali, ale i se při nich leccos dozvěděli. Sportovní část programu byla připravena tak, aby vyhovovala všem výkonnostním i dovednostním úrovním. Účastníci letní školy vyzdvihují především již zmíněnou příjemnou, takřka rodinnou atmosféru soustředění, která se obecně s akcemi WikiSkript pojí. Kromě „master classes“ a diskuzí nad články proto oceňují také společenské večery.

„Letní školu Wiki doporučuji, protože se na ní člověk dozví spoustu zajímavých nejen redakčních a medicínských informací, ale také informací z oblasti IT. To vše ve společnosti příjemných, podobně naladěných lidí, kteří si ve volných chvílích také společně rádi zaspotují nebo třeba zahrají deskovky,“ říká jedna z účastnic soustředění Anežka Hanáková, absolventka bakalářského oboru porodní asistence, která v současnosti pokračuje v magisterském studiu.

„Letní školu Wiki doporučuji, protože se na ní člověk dozví spoustu zajímavých nejen redakčních a medicínských informací, ale také informací z oblasti IT.“

Altruismus i sebevzdělávání

Podle studentky všeobecného lékařství Viktorie Pekarníkové má své přínosy zúčastnit se aktivit spojených s WikiSkripty dlouhodobě. Zmiňuje konkrétně několik kompetencí, které si tak lze osvojit: Student, který se účastní života WikiSkript, získá praxi v práci s informacemi, administrací webu, zjistí, jak fungují autorská práva, a naučí se psát a upravovat texty do podoby, ve které by si je sám chtěl přečíst.

Podle Anežky Hanákové má v sobě tvorba WikiSkript kus altruismu, dává jí pocit, že je součástí něčeho smysluplného, ale potvrzuje i slova své kolegyně: „Sami se psaním článků látku učíme a zároveň víme, že díky výstižným, přehledným a stručným článkům následně ulehčujeme učení i ostatním. Snažíme se psát a upravovat články stravitelně, abychom šetřili čas ostatních studentů,“ uzavírá studentka Hanáková.

red

Slyšeli jste někdy o spolku SPOT Prague?

Milí studenti, rádi bychom vás pozvali do našeho studentského spolku SPOT Prague – spolku studentů ergoterapie. Ten patří mezi tzv. Mini SPOT, což jsou jednotlivé spolky studentů ergoterapie na různých fakultách. Náš spolek tvoří studentky napříč bakalářským a magisterským studiem. Zabýváme se především internacionalizací, přiblížením tohoto velmi rozmanitého, kreativního a málo známého zdravotnického oboru široké veřejnosti a šířením povědomí o něm. Podílíme se na pořádání fakultních akcí, jako je například Jednička na startu, Muzejní noc, Vědafest nebo studentský piknik. Organizujeme webináře se specialisty nejen z oboru ergoterapie, přednášíme na středních školách, pomáháme zakládat další spolky Mini SPOT a spolupracujeme i s jinými ergoterapeutickými organizacemi a spolky (českými i zahraničními).

Spolek není ale jen o čerpání nových zkušeností a kontaktů, ale i o podpoře při studiu, předávání rad a zkušeností ze studia a zábavě. Společně prozkoumáváme Prahu nebo si zajdeme na laser game či do Jump Areny!

Rádi v našich řadách přivítáme nové členy se zájmem o smysluplné aktivity. Aktivní účast ve spolku si navíc můžete

Spolek není jen o čerpání nových zkušeností a kontaktů. Zajdeme i do laser areny. Foto: SPOT Prague

zapsat jako volitelný předmět. Máte smysl pro zábavu, vědění a chcete načerpat nové zkušenosti? Tak hledáme právě vás! Neváhejte se nám ozvat na našich sociálních sítích nebo e-mailu: spotprague@gmail.com. Budeme se na vás těšit!

Johana Hradilová, SPOT Prague

Víte, proč stojí za to stát se členem IFMSA 1LF?

IFMSA 1LF se snaží o předávání medicínských znalostí velmi širokého spektra a doplňuje se tak s fakultou. Foto: IFMSA 1LF

Členství je bezplatné, nezávazné a můžete se díky němu zúčastnit klinických nebo výzkumných stáží po celém světě. Umožňuje také zúčastňovat se různých projektů, které IFMSA 1LF pořádá (Chirurgické šití, Nemocnice pro medvídky, Světový den diabetu, Světový den zdraví, Pro život a mnoho dalších). Můžete zde najít i projekty, které vám pomůžou se studiem (anatomické či histologické doučování).

IFMSA 1LF se snaží o předávání medicínských znalostí velmi širokého spektra a doplňuje se tak s fakultou. Jde nám především o rozvoj praktických dovedností, na které běžně v kurikulu nezbývá čas.

IFMSA klinické a výzkumné stáže

Během vašeho působení v IFMSA sbíráte body, díky kterým můžete následně vyjet na vámi zvolenou stáž na vámi zvoleném oddělení. Jedinou podmínkou je napsání Národního jazykového testu, který probíhá každoročně v listopadu. Můžete si vybírat z široké nabídky zemí jak evropských – například Finsko, Portugalsko, Německo, Rumunsko, tak i exotických – například Brazílie, Japonsko, Indonésie, Kanada. Jedná se vždy o čtyřtýdenní stáž. Výzkumných stáží se můžete zúčastňovat po úspěšném dokončení druháku a klinických po úspěšném dokončení třetáku. Díky stážím můžete poznat různé části světa, jejich zdravotnictví, a díky tomu získat cenné znalosti, zkušenosti, a hlavně přátele na celý život.

Abyste nepřišli o nejnovější aktuality týkající se náborů nebo akcí, sledujte naše IG, FB nebo webové stránky ifmsa.cz. Chystáme spoustu akcí, tak se máte na co těšit.

Vaše IFMSA 1LF

Člověk v tom nemusí plavat sám

Před začátkem nového akademického roku na přelomu srpna a září proběhlo tradiční seznamovací soustředění v Dobronicích. Prváci lékařských i nelékařských oborů se ve čtyřech turnusech setkali se svými budoucími spolužáky, s tutori, děkanem i dalšími fakultními zástupci. Zajímaly nás bezprostřední ohlasy, a proto jsme se nastupujících studentů zeptali na tři otázky.

*Co vám dobronické soustředění přineslo?
Které aktivity vám utkvěly nejvíce v paměti?
Co dalšího byste k Dobronicím mohli říct?*

Adam Florián, všeobecné lékařství

1. Soustředění v Dobronicích mi přineslo spoustu věcí. Kdybych měl jmenovat ty nejdůležitější, tak jsou to noví přátelé z mého kruhu i z ostatních studijních skupin. Dále bylo super se seznámit s tutori, kteří nám budou ulehčovat start do studia, jsou to moc fajn lidi a věřím, že nám začátky hodně ulehčí. A v neposlední řadě jsou to zkušenosti a nové vědomosti.
2. Nejvíce mi asi utkvěly simulace první pomoci. Bylo moc fajn vyzkoušet si vědomosti v praxi, je to přeci jenom jiné v reálu než na papíře. Velice mě první pomoc bavila a myslím si, že jsem zjistil spoustu nových věcí. A abych nezapomněl, večerní táborák byl také úžasný, všichni jsme se skvěle bavili.
3. Jsem moc rád, že jsem do Dobronic jel, všem, kteří budou mít tu možnost, doporučuju, aby jeli, je to prostě super.

Alžběta Svěřčinová, porodní asistence

1. Se svými kolegyněmi jsem se velmi sblížila i díky naší tutorce. Seznámila jsem se i se základními informacemi o jednotlivých předmětech v následujícím semestru. Utvořily jsme s kolegyněmi velmi pevný vztah, který doufám, že nám vydrží i po dobu studia.
2. Ocenila jsem zapojení praktické první pomoci, tělocvik – badminton a procházku po okolí.

3. Jakožto prvák bych ocenila nějaké podrobnější informace od fakulty – o práci v SIS, kreditovém systému apod.

Hana Šmídková, všeobecné lékařství

1. Poznala jsem skvělé lidi (a to nejen ze svého kruhu), se kterými jsem navázala nová přátelství. Přes den jsme se poznávali prostřednictvím sportovních aktivit a večer nad püllitrem piva. Měla jsem také tu čest poznat děkana a některé své budoucí učitele, se kterými jsme mohli diskutovat o nejrůznějších zdravotnických tématech, která budou naplnit vyšších ročníků. Získala jsem cenné informace od tutorů týkající se mojí představy, jak to zhruba funguje na fakultě v prvním ročníku.
2. Nejvíce mě oslovil kurz první pomoci, na kterém jsme si mohli vyzkoušet praktické dovednosti, reakce a simulace různých situací, které nás v našich každodenních životech mohou kdykoli potkat. V minulosti jsem neměla možnost si něco takového zkusit, a tak jsem byla ráda za tuto skvělou příležitost a za zážitky, které ji doprovázely.
3. Chtěla bych poděkovat všem organizátorům, lektorům a tutorům za skvěle odvedenou práci. Všem, kteří budou v budoucnu váhat, zda do Dobronic jet, bych tento seznamovací kurz doporučila. Po koronavirové odmlce to byla skvělá třídní dávka socializace, na kterou budu v dobrém vzpomínat, a ráda se do Dobronic vrátím, až se naskytne příležitost!

Tomáš Kankara, všeobecné lékařství

1. Nejvíce mi seznamovák pomohl v tom, že jsem se seznámil s budoucími spolužáky, a to dost přívětivou formou – při sportu, různých hrách či kurzu první pomoci, kde byla důležitá dobrá spolupráce. Jelikož jsme se nikdo neznali, bylo to nové pro všechny. Důležité bylo, že jsme dostali výborného a přívětivého tutora, který nám vše, co se týče studia, opravdu pečlivě vysvětlil. Protože nebyl o moc starší než my, nebyl pro nás problém se na cokoliv zeptat. Troufám si říct, že mi hodně pomohl v přípravě na semestr (co vše si třeba pořídit, jaké učebnice, jak pracovat se SIS atd.), což mě dost uklidnilo.
2. Co se týká aktivit, tak rozhodně nezapomenu na kurz první pomoci, za který jsem velice vděčný. Zároveň jsem si ale užil společné sporty, které areál nabízel (volejbal, tenis atd.), a také večerní posezení ve skleníku nebo u ohně či výlet do stodoly,

jelikož tam šlo seznamování skoro samo.

3. Děkuji všem, kteří umožnili, aby se mohla tato akce konat.

Anežka Bečková, všeobecné lékařství

1. Když jsem přijížděla do Dobronic, tak jsem byla trochu nervózní ze setkání s novými lidmi, se kterými budu studovat příštích šest let. Ale když jsem je potkala, tak se mi hned ulevilo, protože za krátkou chvíli jsme si jako kolektiv docela sedli. Máme skvělou tutorku, která je ochotná zodpovědět všechny naše dotazy, vyvrátit obavy a upřesnit naše domněnky. Informace ke studiu a obecně o chodu fakulty nám přijeli přiblížit lektorky z Anatomického ústavu a poslední den pan děkan. Hlavně mi pomohlo uvědomění, že jsme všichni na jedné lodi společně a že v tom člověk nemusí plavat sám.

2. Určitě musím zmínit základy první pomoci v simulacích, protože jsme si všichni mohli vyzkoušet situace, do kterých bychom se mohli dostat. Zkusili jsme si kardiopulmonální resuscitaci nebo se postarat o člověka v bezvědomí. Bylo to užitečné, protože jsme se něco nového naučili a museli jsme reagovat i v týmu, což nás jako kruh také více sblížilo. Podobně jako třeba různé sporty, procházka, posezení nebo přebrodění jezu. Než jsme odjížděli, přijela s panem děkanem i paní docentka Rusinová, která nás donutila přemýšlet nad tím, jakými bychom chtěli být lékaři, až vystudujeme 1. LF. Uvědomili jsme si důležitost komunikace a variabilitu přístupů v různých situacích a k různým lidem. To bylo pro mě velmi přínosné, protože si myslím, že bychom měli zjistit, proč to chceme dělat a jaký smysl má studium medicíny v našem životě.

3. Všem budoucím prvákům soustředění v Dobronicích moc doporučuju.

Michaela Venerová, všeobecné lékařství

1. Adaptační kurz v Dobronicích byl pro mě v mnohém velmi přínosný a jsem ráda, že jsem se rozhodla ho absolvovat. V první řadě jsem se seznámila se svými budoucími spolužáky, staršími zkušenějšími studenty a mimo jiné též s některými z kantorů, včetně pana děkana. V průběhu soustředění jsem se dozvěděla mnoho potřebných informací o průběhu budoucího studia, které budu jistě hojně využívat. Velice kladně hodnotím i nabyté praktické zkušenosti v oboru první pomoci. Díky adaptačnímu kurzu v Dobronicích jsem získala větší sebevědomí do budoucího studia a snadno se začlenila do kolektivu.

2. Pro mě osobně byla největším zážitkem perfektně připravená simulační cvičení, která následovala ihned po přednášce na téma základy první pomoci. Tuto problematiku jsme si tedy mohli osahat i po praktické stránce, což hodnotím jako velké plus.

3. Obecně byl program kvalitně zorganizován a věřím, že se nebudu mýlit, když řeknu, že nás všechny bavil!

pik, mal

Foto: Veronika Vachule Nehasilová

Group of Hospitals in Germany Opens up for Our Students

Foto: 1. LF UK

Over the past year, our cooperation with a group of hospitals in Lower Saxony (Schwester Euthymia Stiftung) has progressed significantly. The partnership was celebrated in Vechta on June 10, 2022, with the signing of a Memorandum of Understanding enabling our students to do clinical rotations in Schwester Euthymia Stiftung's hospitals, among others. The Memorandum also supports staff exchange and collaboration in research and publications. During the signing ceremony, the Dean, prof. Martin Vokurka emphasised the importance of developing these relationships to recruit high-quality students and our need to work together on educating future doctors, enabling them to achieve their maximum potential.

In addition to the Memorandum, the representatives of Schwester Euthymia Stiftung officially announced that they would support a number of German students every year with full (100%) financial scholarships to fund their studies of Medicine in English at our Faculty. Furthermore, after graduation, these students will have guaranteed jobs within the Schwester Euthymia Stiftung hospital network. This autumn, the faculty will welcome the first students supported by the Schwester Euthymia Stiftung scholarship.

Currently, the faculty is negotiating to expand this project throughout Germany to attract more students with similar funding opportunities and jobs upon graduation. The relationship has already proved fruitful with planned visits and compelling lectures from respected German professors organised for this autumn, in collaboration with our students (Deutschsprachige Medizinstudierende Karls-Universität). Germany is not the only country with whom we are developing relationships to improve the quality of our degree programmes in English. The Office of the Vice-Dean for International Studies is constantly working on creating more global partnerships and worldwide "brand awareness" of our faculty. Please contact us directly, or keep following our updates here to find out more about Germany and our other international partnerships.

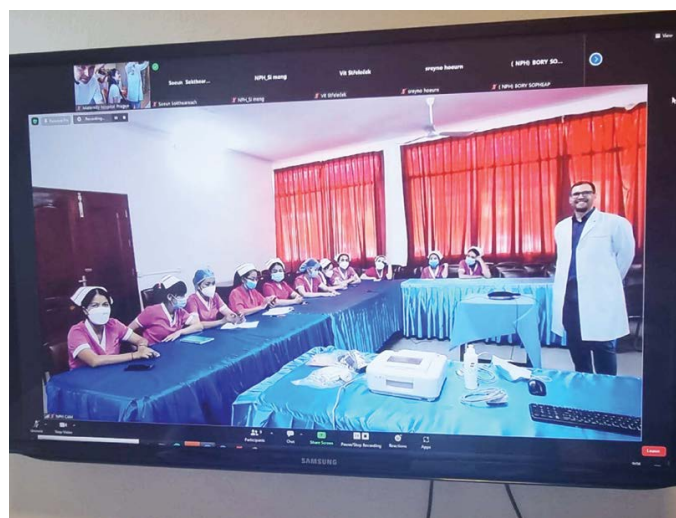
Zuzana Haniková, Office of the Vice-Dean for International Studies

Porodní asistentky v Kambodži se na dálku učily s kardiotokeografem

V minulém čísle Jedničky jsme referovali o misi České perinatologické ruce letí do Kambodže, na kterou se za Gynekologicko-porodnickou kliniku 1. LF UK a VFN vydal prof. Antonín Pařízek, dr. Jan Přáda a porodní asistentka Mgr. Alžběta Němcová. České aktivity v Kambodži s cílem pomoci tamějšímu porodnictví a pediatrii pokračují i nadále. V červnu se uskutečnil první videopřenos z České republiky do Kambodži za účelem vzdělávání kambodžských porodních asistentek.

Šlo o nitroděložní sledování plodu pomocí kardiotokegrafického přístroje, lidově řečeno monitoru. Výuka vedená porodní asistentkou Alžbětou Němcovou probíhala na Gynekologicko-porodnické klinice 1. LF UK a VFN v češtině a tlumočnice překládala vše do khmerštiny. Dr. Radek Čábelka kontroloval přenos a pomáhal s technickým přizpůsobením námi darovaného nového kardiotokeografu. Na projektu spolupracují také studentky, respektive absolventi bakalářského studia porodní asistence.

red

V červnu se uskutečnil první videopřenos za účelem vzdělávání kambodžských porodních asistentek. Foto: archiv Antonína Pařízky

1. lékařská fakulta Univerzity Karlovy
vás srdečně zve na 33. koncert z cyklu Fakulta v srdci Karlova

Veronika Kopecká
Ekumenická modlitba

Jiří Teml
Serenata piccola

Marc-Antoine Charpentier
Te Deum

ve středu 16. listopadu 2022 v 19.00
Kostel Nanebevzetí Panny Marie a sv. Karla Velikého, Ke Karlovu, Praha 2

Účinkující:
Piccolo coro & Piccola orchestra
dirigent Marek Valášek

Mnozí mají vryté, že při volejbalu se stojí na hřišti s partou lidí a občas se nastaví ruce pod míč. Tuhle představu se snažíme rozptýlit.
Foto: Veronika Vachule Nehasilová

Gymnastická cvičení už po studentech chtít nemůžeme

Podle Mgr. Elišky Ochetzové z Ústavu tělesné výchovy 1. LF UK se kondice studentek a studentů obecně spíše zhoršuje, ale stále se najde dost sportovních nadšenců. Jako původně závodní atletka se Eliška Ochetzová podílela na založení atletického oddílu na fakultě a rozvíjí řadu individuálních sportů, které pomáhají napravovat civilizační pohybové neduhy. Radost jí ale přináší také každý neplavec, který se v hodinách tělocviku naučí například znak. V rozhovoru jsme si povídali o tom, co je náplní hodin tělocviku i jaké další sportovní vyžití Ústav tělesné výchovy studentům nabízí.

Co vás přivedlo na 1. lékařskou fakultu?

Vztah k učení a ke sportu jsem měla odjakživa. Na 1. lékařské fakultě jsem ovšem nejprve pouze zaskakovala. Když jsem ještě učila na gymnáziu, kolegyně z fakulty mi dala vědět, že odchází na mateřskou. Ze začátku jsem tu sice bojovala se všemi míčovými hrami, které nejsou mojí doménou, ale protože kolegové byli vždy vstřícní, dalo se to zvládnout. Zjistila jsem, že tady mohu realizovat všechny svoje vize a projekty, co se týkají učení. Díky tomu jsem tady zůstala natrvalo.

Sama jste se věnovala hlavně atletice, ale i dalším sportům. Na jaké disciplíny se v ústavu zaměřujete především?

Kromě atletiky a samozřejmě všech sportů, které nabízíme, se snažím rozvíjet především sporty individuální, které jsou třeba i prevencí proti bolavým zádkám a všem civilizačním chorobám souvisejícím s pohybovým aparátem a pohybovými stereotypy.

Učím proto třeba pilates, power jogu nebo kondiční plavání. Radost mám například i z hodin společenského tance, které vedu už od roku 2014. V tomto volitelném předmětu mohou druháci rozvíjet své dovednosti z tanečních.

Jak vlastně probíhá a co obnáší výuka předmětu tělesná výchova?

Tělesná výchova je povinným předmětem v prvním ročníku pro všechny obory, ve druhém je, kromě bakalářských oborů, povinně volitelný. Ve druhém ročníku už tedy nemají studentky a studenti jasně dáno, že musí absolvovat hodiny softbalu, volejbalu, florbalu a dalších sportů, ale můžou si zvolit ze zhruba dvaceti variant a věnovat se třeba i lezení, beachvolejbalu, tenisu a mnoha dalším sportům.

Zjistila jsem, že na fakultě mohu realizovat všechny svoje vize a projekty, co se týkají učení.

V prvním ročníku tedy studenti vyzkouší několik sportů?

Během obou semestrů vystřídají čtyři bloky, ve kterých se setkají s nejrůznějšími druhy sportů. Každé disciplíně je věnováno čtyři až šest hodin. Jeden blok se věnuje volejbalu, další florbalu, basketbalu, frisbee nebo softbalu. Na programu jsou také individuální aerobní činnosti, takže i kluci si tu projdou aerobikem nebo

jeho variantou step aerobikem. Sami by si je třeba ani nevyzkoušeli, ale nakonec jsou většinou nadšení a překvapení, že i tímto způsobem mohou trávit volný čas.

Může se stát, že než budete mocht někoho resuscitovat, budete pro něj muset doplavat.

Podmínkou absolvování povinného předmětu tělesná výchova jsou plavecké testy. Proč tomu tak je a jaká jsou kritéria?

Je to historicky dané. Zní to možná divně, že po každém chceme plavecké testy, ale mám zkušenost, že jsou za to ve výsledku studenti rádi. Přijdou jako dospělí lidé, ale někteří zjistí, že by těmi testy neprošli. Zdaleka se to netýká jen cizinců, někde zkrátka plavání není zařazeno ve školní docházce. Vy jste ve škole prošel nějakou plaveckou přípravou?

My jsem se základkou chodili, bazén jsme měli přes ulici.

No vidíte. My se občas setkáme s tím, že student nebo studentka neumí plavat. Může se ovšem stát, že než budete moci někoho resuscitovat, budete pro něj muset doplavat.

V jaké bývají studenti 1. LF UK kondici?

Jak kteří, nemůžeme je házet do jednoho pytle. Některé kruhy se s námi drží od prváku, jezdí na všechny kurzy, absolvují i volitelné předměty nebo jsou členy některého z oddílů První lékařské tělovýchovné jednoty při našem ústavu, díky čemuž se s námi mohou o víkendech zúčastnit různých sportovních klání nebo sportovních kempů. To jsou nadšenci.

Najdou se ale i studenti, kteří se musí trochu nutit. Kondice studentů je obecně horší a horší, ale to je normální i na základních a středních školách. Proto jsme také stále benevolentnější v časech těch plaveckých testů.

Jaké jsou limity?

Pro kluky 2:30 a pro holky 2:45 na 100 metrů plaveckým způsobem. Součástí testu je také skok ze dřepu pozadu do vody, ve které se pak musí zorientovat a vyplavat na druhou stranu.

Tedy nic „krvavého“. Které sporty jsou v současnosti oblíbené a které méně? Jak je na tom třeba gymnastika?

Velmi oblíbený je volejbal. Mnozí ale mají vryté, že při volejbalu se stojí na hřišti s partou lidí a občas se nastaví ruce pod míč. Tuhle představu se jim pak snažíme rozptýlit, snažíme se je rozhýbat. Hodně oblíbené jsou také nově otevřené lekce badmintonu. Gymnastiku, myslím tím třeba kotoul, už po studentech vůbec

nemůžeme chtít, ale existují nové aktivity, třeba různé formy jógy, kde se lze nenásilně naučit prvky, které ke gymnastice patří.

Rádi bychom v tomto roce také přilákali více studentů k softbalu, pro který máme v Hostivaři skvělé podmínky, pěkné nové hřiště, a softbal je navíc krásný, inteligentní sport.

Jaké další sportovní možnosti mohou studenti na fakultě využívat?

Především se mohou stát členy zmíněných oddílů. Členové florbalového a volejbalového oddílu se zúčastní vysokoškolské ligy. Do oddílu se může přihlásit každý student. Někdy se nám stává, že se chtějí zápasů či závodů zúčastnit i absolventi, to je ovšem možné jen výjimečně. I absolventi s námi ale mohou jezdit na ony víkendové či jiné akce, jako například teď koncem října do Zbraslavic. Plán připravujeme vždy na začátku akademického roku.

Foto: archiv Elišky Ochetzové

Jak z vašeho pohledu proběhly letošní Dobronice?

Studenti absolvují na seznamovacím kurzu během dvou a půl dne dva sportovní bloky. V jednom z nich se snažíme zařadit teambuildingové aktivity v lese, nebo i na tamním jezu, který přejít ve skupině čtyřicet lidí už je dobrodružství. Zapojíme aktivity, které dovolují se seznamovat, je to lepší, než když by mělo dvacet lidí hrát najednou basketbal. Stane se, že se najde sportovní skupina, která si chce zahrát softbal nebo volejbal, ale málokdy jsou z toho nadšeni všichni.

Večer mají účastníci Dobronic volno, takže jsou někteří z nich druhý den pro sport nepoužitelní. To se studentkám a studentům snažíme do budoucna vymluvit s tím, že v nemocnici budou muset taky v určitou hodinu být třeba na sále nebo v ambulanci u pacientů. Někteří to stačí pochopit už během seznamovacích kurzů.

mal

Od založení koronární jednotky na III. interní klinice uplynulo 50 let

Před 50 lety byla na III. interní klinice založena za podpory tehdejšího přednosty kliniky prof. Vladimíry Pacovského a díky nadšení a organizačním schopnostem prof. Petráška jedna z prvních jednotek intenzivní péče v Československu. Široce zaměřená jednotka intenzivní péče (JIP) se později při založení metabolické JIP přeměnila v kardiologicky orientovanou JIP, tzv. koronární jednotku.

Počátky vzniku jednotek intenzivní péče v Evropě sahají do 60. let minulého století. Až do té doby byl znakem významnosti nemocničních oddělení především počet lůžek, eventuálně věhlas jejich přednosty. Změna nastala v celé Evropě až ve 2. polovině 20. století. Vedle koncepce diferencované péče byly důležité technologické předpoklady, mezi které patřily především objev elektrické defibrilace a opracování metody umělé plicní ventilace.

První koronární jednotka v tehdejší Československu byla otevřena v IKEM v roce 1965 v prostorách chirurgického oddělení. V té době se po 16. hodině v celé VFN nedalo natočit EKG. Přednosta III. interní kliniky prof. Pacovský velmi podporoval koncepci diferencované péče, a tak byla v roce 1970 při rekonstrukci tzv. Josefského traktu pod vedením prof. Jana Petráška zahájena stavba JIP. Práce byla dokončena v roce 1972. První lékaři oddělení dr. Jitka Šimonová a pozdější prof. Michael Aschermann stejně jako staniční sestra Věra Moosová absolvovali několikaměsíční školicí pobyt na koronární jednotce IKEM a na tehdy ojedinělém Resuscitačním oddělení Nemocnice Na Františku. Staniční sestra potom vybrala a zaškolila první skupinu zdravotních sester. Významnou pomoc poskytl v začátcích i dr. Jiří Kolář, vedoucí o rok starší jednotky intenzivní péče na II. interní klinice.

V září 1972 byla jednotka intenzivní péče III. interní kliniky otevřena. Vybudována byla po vzoru nemocnice Stade ve Švédsku se dvěma třílůžkovými pokoji s centrální stanicí sester. Byla vybavena monitory s registrací EKG křivky, srdeční frekvence, dechu a teploty a nastavitelnými alarmovými limity, ventilátory, defibrilátory, externími kardiostimulátory, centrálním rozvodem kyslíku a stlačeného vzduchu. Později přibýly další přístroje jako ventilátory, monitor arytmií, hemodynamické monitory, infuzní pumpy, ultrazvukové přístroje, pojízdný RTG přístroj, přístroje pro kontinuální očišťovací metody, zařízení pro řízení tělesné teploty, intraaortální balonková kontrapulzace, telemetrie pokrývající i sousední oddělení a další.

V současnosti je toužebně očekávána instalace již páté generace monitorovacího systému. Oddělení získalo po roce 1991 sousedící prostory, kde byla mimo jiné zřízena laboratoř

kardiovaskulární patofyziologie. Byly zde prováděny testy na nakloněné rovině a vyšetřována pulzní vlna (dnes umístění mimo koronární jednotku). Za 50 let fungování oddělení došlo k řadě dalších změn. V jejím vedení se vystřídali: dr. Zdeněk Matys, dr. Jitka Šimonová, dr. Jan Komárek a posledních 30 let dr. Tomáš Janota, CSc. V současnosti se vedoucím stává prof. Jan Malík.

Změnilo se odborné zaměření oddělení. Z široce interně orientované jednotky intenzivní péče se stala koronární jednotka (KJ). Se vznikem KJ se kardiologie stala vedle endokrinologicko-metabolického zaměření další významnou specializací kliniky.

V současnosti má kardiologická skupina kolem 15 členů, většinou s atestací z kardiologie, a stále se školí lékaři v Ph.D. programech. Z kardiologické části kliniky vyšlo šest profesorů, několik docentů a dva přednostové různých kardiologických klinik. Většina sester prochází kvalifikačním studiem ARIP, certifikovaným kurzem základů EKG a akutní kardiologie, kvalifikuje se na úroveň bakaláře eventuálně magistra v oboru všeobecné sestry, intenzivní péče i záchranářství. S oborem záchranářství do kolektivu sester přibývá řada budoucích záchranárek, ale i záchranářů. Řada z nich na oddělení pracuje dlouhodobě.

Protože jednotka byla jednou z prvních intenzivních péčí, pomáhala při vzniku dalších jednotek v řadě pražských i mimopražských nemocnic. Protože je koronární jednotka univerzitním pracovištěm, probíhá tu také výuka. Kromě mediků se zde trvale školí jeden až dva lékaři včetně zahraničních kolegů. Za 50 let trvání koronární jednotky bylo na oddělení školeny v intenzivní péči více než 400 lékařů. Pro práci na intenzivní péči bylo připraveno více jak 200 sester a bratrů a další sestry v pregraduální i postgraduální přípravě při krátkodobějších stážích.

V neposlední řadě je na koronární jednotce věnována pozornost vědecké práci například v oblasti léčení srdečního selhání, arytmií a kardiopulmonální resuscitace. Oddělení samozřejmě spolupracuje s celým komplementem nemocnice ať už z oblasti kardiologie, intenzivní medicíny, nebo dalších oborů.

*Tomáš Janota, III. interní klinika –
klinika endokrinologie a metabolismu 1. LF UK a VFN*

Blahopřejeme k červencovým, srpnovým a zářijovým výročím:

prof. MUDr. Jarmile Procházkové, CSc.,
ze Stomatologické kliniky I. LF a VFN

doc. MUDr. Jaromíru Křemenovi, CSc.,
z Ústavu biochemie a experimentální onkologie I. LF UK

prof. MUDr. Davidu Jahodovi, CSc.,
z I. ortopedické kliniky I. LF UK a FN Motol

prof. Dr. Ing. Tomáši Navrátilovi, Ph.D.,
z Ústavu lékařské biochemie a laboratorní diagnostiky
I. LF UK a VFN

doc. RNDr. Petru Bobovi, Ph.D.,
z Psychiatrické kliniky I. LF UK a VFN

prof. Ing. Kyře Michalové, DrSc.,
z I. interní kliniky – kliniky hematologie I. LF UK a VFN

prof. MUDr. Jaromíru Hradci, CSc.,
z III. interní kliniky – kliniky endokrinologie a metabolismu
I. LF UK a VFN

VÝZNAMNÁ OCENĚNÍ

Učená společnost České republiky přijala dva nové členy z I. LF UK

Přednosta I. interní kliniky – kliniky hematologie I. LF UK a VFN prof. MUDr. Marek Trněný, CSc., a prof. Ing. Stanislav Kmoch, CSc., z Kliniky pediatrie a dědičných poruch metabolismu I. LF UK a VFN se stali novými členy Učené společnosti České republiky, která sdružuje významné vědce působící na českém území.

MIMO MEDICÍNU

Christine Roverová: Jsem ráda, když věci mají spád

Vždy mě fascinovaly věci, které si protirečí – absolutní svoboda tvorby, která stojí proti medicíně, kde je prostor pro chybu malý. Do devíti let jsem vyrůstala v zahraničí, kde jsme se velmi často stěhovali a se sestrou měnily i školu. Toto dynamické prostředí pravděpodobně přispělo k tomu, že jsem ráda, když věci mají spád a rychlé tempo. Proto nejdéle na obrazu trvá zaschnutí barev nikoliv tvorba samotného motivu. Naopak studium považuji ve svém světě za stabilní jednotku, které se můžu chytit. Tvořit jsem začala až v průběhu prvého ročníku na medicíně. Původním médiem bylo psaní – dokument ve wordu, otevřený každé ráno před školou. Vlastní pochyby byly v té době na maximu a verbalizace guláše, který jsem měla v hlavě, byla optimálním řešením, jak utéct kumulujícím se myšlenkám. Z textů nakonec vznikla kniha – formát deníku, ve kterém žije můj neochočený člověk. Deník je obrazem trajektorie mého myšlení, formou časové osy dělenou oscilací mezi těžší a lehčí formou mentálního deficitu, manifestujícího se v nejrůznějších podobách sebeexprese až sebeustruktury. Stavím proti sobě naučenou sofistikovanost, vlastní pocit výjimečnosti a pocit uvěznění – vím, že existuju, jenom protože nemůžu ven. Hranice mého světa – to je má růžová, chlupy porostlá kůže – se furt pohybuje se mnou. Časem snad přijdou odpovědi na otázky, které si člověk pokládá, anebo také přijít nemusí. Na gymnáziu nám učitel fyziky řekl, že s věkem

Foto: Veronika Vachule Nehasilová

přichází moudrost, ale někomu přijdou jenom ta léta. Ted se pohybuji spíše po velkoplošných objektech štětcem, hlavně na sololitových deskách nebo plátně. Velkou inspirací mi je Jean-Michel Basquiat. Aktuálním tématem pro mě jsou deformované obličeje v obleku, kterým říkám „Byznysmeni“.

Christine Roverová, studentka 5. ročníku VL

**HORKO A VÝKYVY TEPLOT MOHOU
ZPŮSOBIT PROBLÉMY**
– Česká televize, Studio 6
20. 6. 2022

**ZÁJEM O POSILOVACÍ DÁVKU
OČKOVÁNÍ**
– Česká televize, Studio ČT24
8. 8. 2022

**NOVÁ LÉČBA PRO PACIENTY
S LEUKÉMIÍ**
– Česká televize, Události
18. 8. 2022

**BUDOUCNOST PREVENCE A LÉČBY
RAKOVINY V EU**
– Česká televize, 90' ČT24
7. 9. 2022

**PACIENTŮM SE SNAŽÍME ŘÍKAT
PRAVDU VE SNESITELNÉ FORMĚ**
– Rádio Zet
14. 7. 2022

**DOSPÍVAJÍCÍ CHODÍ ČASTO SPÁT
AŽ PO PŮLNOC**
– Český rozhlas, Rádio Wave,
Diagnóza F
2. 8. 2022

**CHLAPCI TRPÍ ALERGIEMI
ČASTĚJI NEŽ DÍVKY**
– Český rozhlas Plus, Ranní Plus
11. 8. 2022

ALKOHOLISMUS PO ČESKU
– Český rozhlas Plus, Historie Plus
27. 8. 2022

VNITŘNÍ CESTA K NADĚJI
– Psychologie dnes
7. 7. 2022

**PROČ VYUŽÍT DOVOLENOU
K LEPŠÍMU SPÁNKU**
– Deník N
25. 7. 2022

**KOUŘENÍ ŠKODÍ LIDEM
I ŽIVOTNÍMU PROSTŘEDÍ**
– Právo
13. 8. 2022

PROČ SE NĚM ZDAJÍ SNY
– Téma
16. 9. 2022

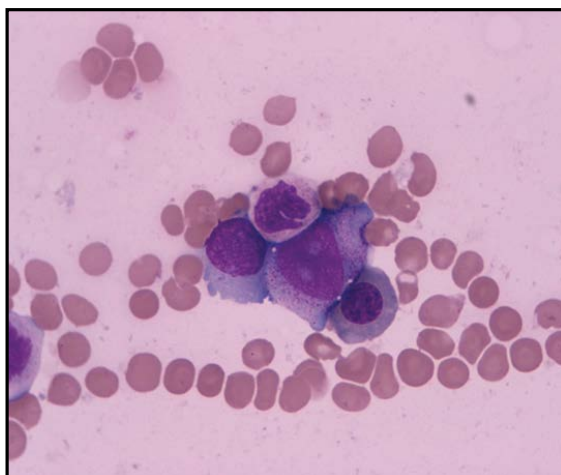
**PĚT KROKŮ K UZDRAVENÍ NEMOCNÉHO
ČESKÉHO SRDCE**
– Zdravotnický deník
3. 8. 2022

ALERGIE MOHOU SAMY ODEZNÍT
– iDnes
23. 8. 2022

ZAKÁZAT DĚTÉM HLAVIČKOVÁNÍ?
– Seznam Zprávy
28. 8. 2022

ZÁVISLOST „NEURVETE“ SILOU A VŮLÍ
– iRozhlas
9. 9. 2022

JEDNIČKA V SÍTÍCH

f Tým vědců a lékařů z Biocevu 1. LF UK přišel s novým přístupem k léčbě akutní leukémie. Jejich výzkum zaujal také naše sledující na Facebooku. Příspěvek oslovil 28 812 uživatelů.

📷 Na Instagramu si publikum oblíbilo náš občasník s tipy studentů. Příspěvek o zvládnání neúspěchu měl 432 lajků.

Jak se nakládá s výzkumnými daty v otevřené vědě?

Výzkumná data jsou základem vědeckého bádání. Jsou vysoce ceněna z hlediska originality, specifčnosti, ale i finanční náročnosti. Jejich sdílení a zveřejnění je logickým krokem k dalšímu využití a obecně k otevření vědy odbornému publiku.

Při výzkumu vznikají různé typy vědeckých dat – výstupy z přístrojů, odpovědi z dotazníků, fotografie, tkáňové vzorky, krevní rozbor, operační protokoly atd. Jsou to jakékoli informace, které byly vypořizovány či vytvořeny pro ověření výzkumných teorií a shromážděny.

Otevřená vědecká data

V rámci otevřené vědy se mluví nejen o „open access“ časopisech a článcích, ale i vědeckých datech, která by měla být dostupná pro další výzkum a ověření výsledků. Některé vědecké časopisy již začínají vyžadovat, aby autoři s článkem zveřejnili i data, na základě kterých došli k publikovaným závěrům. Může to být i podmínka některých finančních podporovatelů výzkumu.

Ne vždy je možné otevřenost dodržet, zejména v oblasti medicíny, kde jsou zpracovávána citlivá data a osobní údaje. Při zveřejňování dat je možné jejich užití nějakým způsobem omezit, například pro určitou skupinu, časovým embargem, případně lze zveřejnit pouze metadata.

FAIR data

K tomu, aby data byla správně sdílena, existují principy FAIR (Findable – dohledatelnost, Accessible – přístupnost, Interoperable – interoperabilita, Reusable – opětovné použití výzkumných dat). Popisují, jakým způsobem ošetřit data, aby byla dále využitelná. Doporučují použít perzistentní identifikátory (např. DOI), standardizovaná metadata, dále opatřit data vhodnou licencí a další. FAIR data podporuje Evropská komise.

DMP – Data Management Plan

Vodítkem ke správě výzkumných dat je Data Management Plan (DMP). Jde o strukturovaný dokument, ve kterém se popisuje, jakým způsobem data vznikla, jak jsou uchovávána, popisována, verzována a jejich další využití. Jedná se o živý dokument, tj. je třeba ho neustále aktualizovat. DMP pomáhá zkontrolovat potřebné vybavení a kapacitu úložného prostoru, předchází ztrátě dat, napomáhá udržet dlouhodobé projekty nebo sdílení dat. Plán se stává podmínkou poskytovatelů financí na výzkum. Neexistuje jedna forma DMP, vždy záleží na oboru, poskytovateli atd. K dispozici je řada šablon nebo online nástrojů, které pomáhají plán vytvořit.

EOSC – European Open Science Cloud

V Evropské unii vzniká na podporu vědy a výzkumu společné prostředí (<https://eosc-portal.eu/>), které má za cíl shromáždit všechny nástroje a informace, jež mají vědci k dispozici. Samozřejmě se to týká i výzkumných dat. K tomu, aby bylo možné propojit veškerá vědecká data, se vyvíjí prostředí, které zahrne existující a nově vznikající datové repozitáře. V ČR vzniká projekt, který vytvoří národní datový repozitář a propojí stávající oborové repozitáře. Vznikne tím národní prostředí pro sdílení výzkumných dat s napojením na evropský EOSC.

Projekt BY-COVID

To, jak je sdílení vědeckých výsledků důležité, ukázala v posledních letech pandemie. V současnosti probíhá evropský projekt BeYond-COVID (<https://by-covid.org/>), který má za cíl zpřístupnit a sdílet data o SARS-CoV-2 z různých zdrojů – laboratoří, nemocnic i ze sociologických šetření.

Ilona Trtíková,

Ústav vědeckých informací I. LF UK a VFN

KNIŽNÍ NOVINKY

Gerontopsychiatrie v klinické praxi

Publikace přináší přehled nejdůležitějších psychiatrických diagnóz staršího věku, jejich etiopatogenezi, klinický obraz a možnosti léčby včetně možností nefarmakologických intervencí. Do textu jsou zařazeny názorné kazuistiky. Zmíněna je problematika rizikových či nevhodných léčiv. Zařazeno je téma

neuropsychologického testování pacientů staršího věku i otázky z okruhu forenzní psychiatrie. Kniha je koncipována se záměrem usnadnit lékařům orientaci v neuropsychiatrické problematice pacientů vyššího věku.

Autorka: Martina Zvěřová

Nakladatelství: Grada Publishing

Anální spinocelulární karcinom

Kniha se věnuje problematice onkologického onemocnění z pohledu etiopatogeneze, diagnostiky, prognostických faktorů a terapie dle individuálního rozsahu onemocnění.

V posledních deseti letech došlo k zásadnímu zlepšení výsledků léčby. Široká spolupráce multidisciplinárního týmu a začlenění nových

poznatků do personalizovaného terapeutického procesu přináší možnost zachovat vysokou kvalitu léčby. Cílem knihy je podat ucelený pohled a usnadnit rozhodování kolegů v jednotlivých fázích diagnostického a léčebného procesu.

Autoři: Radka Lohynská a kol.

Nakladatelství: Maxdorf

Kapacity letních sportovních kurzů v Dobronicích naplnili sportovní nadšenci. Kromě cyklistiky se mohli věnovat třeba volejbalu, florbalu nebo kanoistice. Foto: Vojtěch Herout

V kapli sv. Kříže u Apolináře proběhlo slavnostní zakončení bakalářského studia porodních asisterek. Studentky převzaly pamětní listy a odznaky porodní asistence, které jim budou připomínat studium na 1. LF UK. Foto: Jarmila Karolína Riesová

Fakulta na své absolventy nezapomíná, a proto pro ně jako každý rok připravila bohatý program. Ti se tak kromě osobních setkání mohli těšit na prohlídku muzea v Anatomickém ústavu a doprovodný program v Akademickém klubu. Foto: Veronika Vachule Nehasilová

Na noci vědců v Přírodovědecké fakultě UK nás reprezentoval například spolek studentů ergoterapie SPOT Prague. Foto: Veronika Vachule Nehasilová

V pravidelném podcastu Jednička On Air se Eliška a Jakub opět ptali děkana Martina Vokurky na témata, která zajímají studenty 1. lékařské fakulty. Probrali státnice včetně pediatrie, novou funkci komunikační mediátorky i obavy z nadcházející topné sezóny. Díky jejich profesionálnímu výkonu neměl technik a zvukař Tomáš Herrmann se střihem mnoho práce. Foto: Veronika Vachule Nehasilová

Jiří Šebek, specialista na focení architektury a držitel ocenění Czech Press Photo, nafotil před začátkem akademického roku některé fakultní objekty. Zemská porodnice u Apolináře patří tradičně mezi ty nejkrásnější. Foto: Jiří Šebek

PŘIDEJ SE a rozleť svou kariéru v AGELu!

S více než 14.000 zaměstnanci je AGEL vyhledávaným zaměstnavatelem, který nabízí svým zaměstnancům nejen odborný růst, prostředí pro kvalitní a odbornou profesní péči, ale i zajímavé mzdové ohodnocení a širokou škálu zajímavých benefitů a skupinových výhod.

V Česku provozujeme 14 nemocnic, síť poliklinik, lékáren či laboratoří, očkovací centra, střední a vyšší odborné zdravotnické školy a distribuční společnosti.

Nabízíme atraktivní pracovní uplatnění nejen lékařům a zdravotníkům napříč všemi obory, ale zajímavou nabídku máme i pro nezdravotnické profese.

Atestovaný lékař

- Stabilizační program

Lékař

- Adaptační program
- Vzdělávání v oboru

Medik/Absolvent

- Adaptační program
- Absolventský program
- Vzdělávání a specializace v oboru

Student

- Stipendijní program v prezenční i kombinované formě
- Odborné praxe, dobrovolné stáže, odborné kurzy
- Den s lékařem, Den s vrchní sestrou
- Kvalifikační sanitářské kurzy
- Pomoc při přípravě bakalářských, magisterských nebo disertačních prací

Napiš nám o jaký obor máš zájem, o jakou lokalitu a my ti vytvoříme nabídku, která bude špičkou ve své kategorii

personalni@agel.cz

Kontakty:

Mgr. Klára Pavlišová, personální specialista,

Tel: 601 158 700, klara.pavlisova@agel.cz

Profík!

